

KÉPESLAP A Hisztadrut vezetősége magáévà tette

az egységes állami oktatás tervezetét

A Mápám a nagytanácshoz fellebbezett a határozat ellen

Peti rossz bizonyítványt hozott haza és az apja alaposan megmossa a fejét. A gyerek türelmesen hallgatja a szóradatot és mikor apja végre szünetet tart, megszólal:

— En csak arra lennék kíváncsi, vajon rossz előmeneteltem öröklési tényezők okozták-e, vagy a környezet van rám rossz hatással? (Reader's Digest)

Mark Twain mondta: „Az átlagos amerikai szivesebben nézi kedvenc énekesnőjét mezelenül, mint a legidősebb generációt díszegyenruhában.” (The Quill)

Mrs. Marlott válókeresetet nyújtott be férje ellen Kansas City bírósága előtt, amit azzal indokolt, hogy az élete túlzottan a férje oldalán és ezért számára elviselhetetlen. Mrs. Marlott a bíróság előtt bizonyította, hogy férje, aki rémregényeket ír, otthon próbálja ki írásainak borzalmatkeltő hatását.

A válás kimondása után háromszorosára emelkedett a Marlott-regények forgalma. A közönség tudni akarja, vajon jogos volt-e a bíróság ítélete. (Collier's)

A gyerekeknek idejében kell megmagyarázni, hogy az „átkozott” és az „adók” két különböző szó és azokat nem kell egybeírni.

Ha egy nő egy másik nőt el bír viselni, akkor kedves hozzá, — ha nem bírja elviselni, akkor még kedvesebb.

Kedves, ha a gyerekeknek kutyáik vannak — kevésbé kedves, ha a kutyának gyermekeik vannak.

Azok a „rég jó idők” általában a rossz emlékezőtehetségen alapulnak.

Ha egy férfi arra akar rábírni egy nőt, hogy meghalasson, — beszéljen egy másik nővel. (Reader's Digest)

Sztálin halála után megkérdezték Churchillt, milyen halálnevet választana magának a legszívesebben.

— A legszívesebben egy fértékeny férj golyójától szeretnék meghalni. de tettenérés közben — hangzott a válasz. (Collier's)

Milestoneban, a Johnston-utca egyik épülete előtt ez a figyelmeztető tábla áll: „Vigyázat, iskola! Ne gázolja el az iskolagyerekeket!”

Egy péntek délután színes krétával, így egészítették ki gyermekírásukat az iskolagyerekek: „Tanítókat lehet!” (The Quill)

Fred Bauert 1300 dollár kártérítésre ítélte az Egyesült Államokban lévő St. Pauli község bírósága, mert barátjának, Luther Halversonnak az autóját szándékosan a Mississippi folyóba vetette.

A bíróság előtt Fred Bauer azzal vékezett, hogy csak jót akart a barátjának, mert az autóban rossz szellemek voltak, amelyek eltérítették Halversont, hogy Istennek tetsző családi életet éljen. (Newsweek, N. Y.)

Egy brisztoli lelképásztort a napokban egy hordozható faházhoz hívták, amelyben valami szellem éjjelenként különféle csinytevéseket követett el. A pap jól bevált varázsigékkel és zoltárénekléssel igyekezett a szellemet jobb belátásra bírni.

A nagy londoni lapok részletes tudósításokban számoltak be az eseményről, mert ez az első eset az Angliában egykori szellemjárások történetében, hogy szellem működési helyéül faházat választott, régi vár, vagy ós kastély helyett. (Picture Post, London)

Tel-Aviv (Az Új Kelet tudósítójától). — A Hisztadrut központi vezetősége tegnap 20 szavazattal 13 ellenében magáévà tette a kormány által tervbevetett oktatási reformot, az egységes állami közoktatás megteremtésére kidolgozott javaslatát. A határozati javaslat, amely a többséget kapta, kifejezésre juttatja a Hisztadrutnak azt a reményét, hogy „azok a nevelési értékek, amelyek eddig a hisztadruti irányzat sajátjai voltak, ezentúl Izrael összes gyermekeinek osztályrészévé fognak válni.”

A Hisztadrut vezetősége megelégedésének ad kifejezést a hisztadruti nevelési irányzat eddig elért eredményei felett.

A Mápám, Háovéd Hácioni és a kommunisták külön határozati javaslatokat terjesztettek be. A Mápám határozati javaslatában az ál-

lam felügyelete alá helyezték, de az áramlatok rendszerére felépülő nevelés mellett foglalt állást és követelte, hogy az ötéves korú óvodásgyermekeket ne vonják ki az ingyenes oktatás alól. A Háovéd Hácioni határozati javaslatában örömmel üdvözölte a közoktatás terén tervezett reformot, de aggályosnak tartja a törvényjavaslatnak azt a részét, amely az általános tanrenden kívül lehetővé teszi bizonyos „kiegészítő tanrendet” is.

A párt szerint fennáll annak a veszélye, hogy ezt a lehetőséget a jólismert áramlatok közötti harcra fogják kibasználni és újjalesztik a neveléskörül politikai küzdelmet. A kommunisták szocialista nevelés megvalósítását követelték.

Az ülés Dinar közoktatásügyi miniszter beszédével vette kezdetét, aki kijelen-

tette, hogy az eddigi, áramlatokra épülő iskolarendszer reakciók és nem felel meg az idők szellemének. Ezután a törvényjavaslat lényegét ismertette, amely szerint megszüntetik az előzetes beíratási rendszert és a szülők a lakhelyükhöz legközelebb lévő iskolába irathatják majd be gyerekeiket.

Az iskoláknak a pártokhoz való viszonyát megszüntetik és állami tanfelügyelőséget fognak kinevezni. Az általános állami nevelésen belül biztosítják, hogy a vallásos szülők vallásos iskolákba járathassák majd gyerekeiket.

Jiszraél Guri, aki a Mápám részéről a határozati javaslatokat beterjesztette, hangsúlyozta, hogy a klacionistáknak az az aggodalma, hogy a hisztadruti oktatás végülis, — állami nevelés formájában — be fogja hálózni az egész országot nem teljesen alaptalan, mert nem lehet változtatni azon a tényen, hogy ennek az országnak a túlnyomó többsége a dolgozó osztályhoz tartozik.

F. Bendori, a Mápám nevében kijelentette, hogy a Mápám a koalíciós érdekek miatt feláldozta azt, ami a munkássztyálynak a legszembetűnőbb: a közoktatást.

D. Ziemand (F. ovéd Hácioni) követelte, hogy a Hisztadrut oszlassa fel a „Merkáz Lachinuch”-ot, mert arra nincs több szükség, továbbá követelte, hogy a Hisztadrut tagjaitól beszedett nevelésügyi adókat töröljék el, mert erre már nem lesz szükség.

J. Sapira (Mápám) a Háovéd Hácionival polemizált és kijelentette, hogy sosem lehet a Hisztadrut oktatási központjának feloszlásától, mert valójában „csak most kezdődik a harc a nevelési ideálok megvalósítása érdekében.”

J. Chazan (Mápám) Dinur miniszterrel vitakozott az új törvényjavaslat fölött és kijelentette, hogy az a Mápám és klacionisták közötti koalíció eredménye és pártja a végsőkig harcolni fog ellene.

A szavazás után a Mápám képviselői a határozatot megfellebbezték a Hisztadrut nagytanácsához, amely júniusban fog összeülni.

Tíz éves a Hadassza jeruzsálemi ipariskolája

Jeruzsálem (Az Új Kelet tudósítójától). — Tegnap ünnepelte tízéves fennállását a Hadassza által fenntartott „Alice Seligsberg ipari középiskola”. Ebből az alkalomból a Hadassza amerikai tagozata 250 ezer dollárt adományozott az intézetnek egy új épület felépítésére, amely a Jeruzsálemben levő iskola mellett lesz. Az új épület alapkövetései ünnepsége tegnap folyt le és az ünnepségen megjelent Ráchel Janait Ben-Cvi asszony, az államelnök felesége is.

Az iskolában eddig 350 leány végezte be tanulmányait, akik a konyhaművészet, szabás-varrás és a tisztviselői szakmában nyertek különleges és alapvető kiképzést a rendes középiskolai tantárgyakon kívül. Négy évvel ezelőtt új tantárgyakat vezettek be az iskolában, ami lehetővé tette fiúk felvételét is. Jelenleg 250 növendék tanul az ipari középiskolában, ami az általános műveltség mellett szakmát is nyújt a négyéves tanidő alatt és rövidesen — a közoktatásügyi minisztérium elismerése után — egyetemi tanulmányokra jogosító érettségi bizonyítványt fog kiadni.

Tegnap osztották ki ünnepélyes keretek között a vég bizonyítványt 120 leány-növendéknek, akik ezévből

Társadalmi törvényszék

a halálbüntetés problémájáról

Hely: Merkáz Lechinuch (Reiness-u 6)

Idő: 1953. április 29., szerda este pontosan 8.30 órakor

Ügyész: Dr. Herman Dezső Védő: Jámor Ferenc

A bíróság tagjai: dr. Krausz Mose, dr. Roth Ódón, dr. Ungár Béla.

Tanúk: Dr. tarton Ernő, dr. Weiss Oszkár, dr. Weiss Dezső, dr. Kaszner Rezső, Spiegel Jehuda vallásügyi min. főtisztár, dr. Ferenc Sádor, az izraeli börtönök főorvosa, Dán Ofry és mások.

Figyelem! Fontos!

UJ SZABASZATI TANFOLYAMOT

Indítok május elején, kezdőknek és szakmabelieknek

NEGRÖSCHL ILUS dipl. szabásznő

HAIFA, Arlozoroff 80/II. bej. TELEFON 3383.

Butor

Ágy, jégszekrény, „Lakol” bútor nagy választékban. Fizetési könnyítések is.

EHRlich TESTVÉREK, Ó-ARKÓ:

Corchaniával szemben.

NAHARIA: Teniszpálya, Eljáhu Golomb utca. K1041

Mit tudnak Amerikában Izraelről?

Jungreis Elza előadása a HOH vasárnapi kultúr estéjén.

Aki az írói szemével tudja megfigyelni az amerikai bonyolult társadalmi megnyilatkozásokat, sok humor és még több romantikát tud felfedezni abban, ahogy az amerikai magyar-zsidók maguknak Izraelt elképzelik.

Jungreis Elza, a fíntomlott megfigyelő ezúttal másodszor jött Amerikába, ahol a magyar-zsidóság minden rétegével szoros, róformán baráti kapcsolatot tartott fenn. Az ott tartott előadásai az amerikai lapok beszámolóit szerint nagy sikert arattak.

Jungreis Elza vasárnap (26-an) este 8.30 órakor a Tiferetben megtartandó HOH kultur-estén el fogja mondani hogy mit látott és kikkel beszélt Amerikában, mennyi nagy és jóhiszemű kritikát hallott Izraélról, annak ellenére, hogy sok a csomagszerű levél náras alatt azt hiszik Amerikában, hogy itt mindenki odulással él.

Jungreis Elza előadása a szon nagy eseményének tekinthető.

Függönykészítők!

Rámához való

réz-szeg

kapható Herskovitsnál, Tel Aviv, Merkáz Báál Moláchá 15. — Haifa: Braun, Pevsner utca 22.

BUTORPOLITUROZÓ-ASZTALOST keres

Gala

HAIFA, HERZL 95. SZ. K1215

PAPLANT

(pohly, toll, csapja, vagy vattával)

DUNNAT, PARNAT, a csehszlovák származású készítőnél

Weisz-nél, Haifa 24 ajtó Stanton 24 37

SZÖNYEG mosást, javítást, portalanítást

szakszűreim végzek.

MANDL, Levelezőlapp-hívásra házhoz jövök.

HAIFA, Hospital 6. (Egged mellett)

8 NAPIG ARON ALUL, OLCSON

Székény - négyajtós, tükrrel, lux-politur - 125.- font

Szrafia-szapa - nappal dívány, éjjel duplaágy - 150.- font

Asztal - üveglappal és 4 kárpitozott székek 120.- font

KIZAROLAG

GALA, HAIFA, HERZL 95

Figyelem! Gala, Herzl 95.

Ki fizet legtöbbet Haifán értékeiért?

OCCASION

„A R T A” Wallerstein 3 MENACHEM-U. 3

Ezüstért - aranyért - briliánsért - kristályért és szőnyegért

HAIFAI UTMUTATÓ

Hajfestés amerikai festékekkel!
Legmodernebb rendszerű tartóshullám, estélyi frizurák!
Kozmetika: BARÓ ILA vez.
Epilláció, elektr. ráncalanítás.
GISELLE HAIFA, Herzl u. 61.
VOLI FODRASZ SZALON

PÉNZT Aranyért, ezüstért és ékszerért
Lombard-House-Hadar HAIFA, Herzl 16
Technikum épületomb.

FRANTZ a bukaresti Galeri Lafayette hajfestő- és dauer-specialistája a „Simon” hölgyfodrász-szalon vezetését átvette
HAIFA, Jaffa-u. 43/em. — Kozmetika: MILI

LOMBARD LOUVRE HAIFA, Herzl-U. 24.
Telefon: 2099. (udvari bejárat is)
pénzkölcsönt ad ékekre és értéktárgyra.

UJDONSÁG A HÖLGYEKNEK!
Az első és egyetlen
SPECIALIS
SZOKNYAÜZLET
Minden nagyság G.P. Minden anyag
Minden szín Minden modell
HAIFA, NORDAU-U. 25.

PORCELANT, KRISTALYT, KÉPET, SZÖNYEGET VESZ
LOUVRE OCCASION ezeltől Schapira 13.
most Herzl utca 24.

Látogassa DIZZA maradékruházat, 52.
meg a HAIFA, Herzl u.
Nagymennyiségű textilárú kiárusítása olcsó áron.
Tipuscsomagokat a keleteurópai országokba, a régi feltételek mellett, ismét küldünk. K1196

Ivrit ulpán
Oktatás: délelőtt, délután, továbbá esti kurzusok.
Jelentkezés:
HISZTADRUT, HAIFA, Hechaluc utca, szoba: 94.

TALPIOT ETTEREM 61
HERZL U.
Válogatott ételek. — Italkülönlegességek. K282

Haifa mozik műsora:
ACMON, (tel. 3003): VENDETTA Faith Domergue
ORION: THE EXILE Douglas Fairbanks Jr., M. Montez
ARMON, (tel. 4848): PLACE IN THE SUN — Dreiser: „Amerikai tragédia” e. könyve nyomán. — Elisabeth Taylor, Montgomery Chift, Shelley Winters
AMITEATRUM, (tel. 4018): FELHÖRE NAPSUGAR (színes) Dennis Morgan, V. Mayo, Szőke Szakáll
HADAR, (tel. 2509): Szombattól keddig: WO IST MEIN KIND — A híres zsidó darab. Szerda csüt. MITREA COCOR a nagy román film
GAL-OR. Nappal: ATMENTEK AZ UTON. Joel McRea, Frances Dee
Esténként: WATERLOO BRIDGE (3. hét) Vivien Leigh Robert Taylor
EN-DOR, (tel. 3421): TALALKOZAS A VESZÉLLEL (Izraeli bemutató) Alan Ladd, Phillis Catter
ORAH, (tel. 4017): JEUX INTERDITS — Az 1952-es cannesi filmfesztivál nagy díjának nyertese Francia film, angol és ivrit fordítással

A „DÉRYNE” nagy sikere után
A „HADAR” mozi igazgatóságának sikerült lekötöni 1952 május 2-ára,
Mikszáth nagy vigjátékát:
BESZTERCE OSTROMA
Gondoskodják előre jegyéről.

Üdülés - Szabadság - Hétvége
Tivonban csak a Kántor Penzióban
Uj vezetők: SEIDLER-DOMAN
Izletos magyar konyha Tel. 200 Egyéni kiszolgálás

Ahol a Közelkelet legnagyobb filmstúdiója épül

Bóditó narancsillat kiseri az újságírókkal teli autóbust a herzliai film-stúdió felé. Zöldülő rétek, narancsok és palmasorok mellett visz az út. A tavaszi színpompá frissítően hat Tel Aviv farszto cement-retege után. Dél-Kaliforniaiban is így nézhet ki a táj Los-Angeles, Pasadena és Hollywood között. A táj azonossága mellett a két város, Tel Aviv és Los-Angeles problémái is — többé-kevésbé — azonosak. Hogy csak egyet említsék, mindkét város dinamikus terjeszkedésének első áldozata a környező narancsok. Csak a nyolc hónap óta fennálló izraeli filmgyártás centruma, Herzlia, és a többévtizedes multia visszatekintő Hollywood között vannak lényeges különbségek. Amikor azonban Jehosua és Margot Brandstaetter elvonultatják előtűnk filmparunk eddigi Cavalcadéját és lelki szemünk elé varázsolják a Közelkelet legnagyobb és legmodernebb stúdiójának jövő képét, határozott érzésünk hogy a viszonylagos összehasonlításhoz legalább egy — ám nagyon fontos — pontjában Hollywood feltétlenül alatta marad Herzliának. Mig ott magasban trónoló félistenek, dollarközségek, a filmművészet hangadói, addig itt, lelkes, idealista, — az épülő ország szolgálatában, — az elhivatás nagyszerűségétől áthatott emberek állnak annak élén.

A stúdió tetőteraszáról az ősz Jehosua Brandstaetter távobja mutató kezével, fiatalos hévvel magyarázza, hogy mi hol van és mi hol lesz. Annakidején így magyarázta és mutatta Ussurkin, a Scopusról, — itt juristáknak — a távoli dombonkat és völgyeket, ahol honlapító őseink harcot vívtak az ellenséggel. Mutt és jóvá; gyakori vejejárói az izraeli alkotásoknak.

A „2003 év” című dokumentációs filmnek is egyik jellemző képe: Salomon király bányáiban, kétezer év után újra zsidó vajakor dolgoznak.

Mit látunk...

Az újságírók csoportokba verődve héber és angol magyarázatokat kapnak a stúdió technikai személyzetétől. A meghívottak között sok a külföldi. Valamennyien laikusok vagyunk, kivéve egy angol újságíró, aki főleg a lejegyzett tókeről, befektetésekről, részvényekről és az utolsó mérlegről faggatja Brandstaettert. Számára — úgy látszik — nem érdekes a densito és sensitométer műszerek feladata, amelyek az előhívás helyes mértékének és a fény erősségének mérői. Az előhívófürtök üvegbarrieresztől látható konstrukciója és önműködő rendezési sem érdeklik őt, jóllehet, hogy ilyen, talán nem is látott, — olyan modern. Ez az egység hűfokot automatikusan szabályozó előhívó, ótszáz méter filmet tud feldolgozni egy óra alatt.

Ragyogó tisztaság mindennél, hisz a por az első számú ellenség. Amint a stúdiót lassan bejárjuk, csodálatunk egyre nő az ötletes gépek láttán — Szarító, vágó, tisztító, másoló, hangfelvevő, hangkoordináló („mixer”), szinkronizáló gépek, valamennyien „utolsó szó” a filmtéchnikaiban. A hang-

mérnök különösen a legújabb Western Electric és Rangertone magnetikus szalag szisztémára büszke. Az eddigi hangrögzítő eljárásal szemben az újítás abban áll, hogy a szalag (audiotape) mindkét oldala használható és új hanganyag rögzítésével az előbbi letörölődik. Ez a fölötté ökonomikus eljárás alkalmas a legjobb hangminőség elérésére. A stúdió amerikai és holland gyártmányú gépeit, az épület előtt áll hatalmas, 150 Kw-os transzformátor, Amerikában használatos áramkörrel látja el. A 25 főből álló technikai személyzet az UNESCO szakértőtől nyerte kiképzését és három, állandó alkalmazásban lévő külföldi filmmérnök vezetése alatt fejlesztik tudásukat. Valamennyien fiatal emberek és lelkes, odaadó munkásai a vállalatnak.

A projekciós terem hangszigetelő üveggypottal van kárpátva, amely kiválóan alkalmas interiór felvételekre.

Közele tervek és perspektívák

Terített asztalok mellett, Jehosua Brandstaetter beszámolóját hallgatjuk. „Feladatunk — mondja — az önálló izraeli filmpar megteremtése.” Eddig is voltak felvételek az országban, de az előhívás és a további technikai processzusok költséges munkáit külföldön kellett befejezni. Ez nemcsak rengeteg valutába kerül, de az időszerűtlenné tette a fényképezett anyagot.

„Ma, technikai minden probléma megoldható a herzliai stúdióban.” Ez nemcsak a kiadások lényeges csökkentését — és majdnem 100 százalékos valuta megtakarítást — jelenti, hanem komoly valutabevételeket is. Ezekből a bevételekből sikerült — rövid idő alatt — modern felszereléssel ellátni a stúdiót.

A külföldi kolléga is végre választ kap kérdéseire. A befektetett tőke 150 ezer izraeli font és 120 ezer dollár. Két amerikai és egy holland pénzeszoport, valamint a Brandstaetter-család s Herzlia községe a részvényesek. A vállalat céljaira 72 du-nám KKL-föld áll rendelkezésre. Herzlia parkirozza a stúdió előtt lévő nyolc du-nam földet és új belső utakat épít.

A vállalat rentabilitására jellemző és sokatmondó tény, hogy az eddigi filmekbe befektetett minden izraeli font három dollárt hajtott. Nem hiszem, hogy létezik még egy iparág az országban, amely ilyen eredményt tudna felmutatni. További említésre méltó tény: A külföldről behozott nyersfilm alig 3-4 százalékát teszi ki az általános költségeknek. Az elmúlt nyolc hónap alatt négy, 20-40 percig terjedő filmet fejeztek be, ami — egyelőre — mélyen alatta marad a stúdió teljesítőképességének.

A „Sátorváros” (Tent City) című filmet hatvan millió ember látta Amerikában, Kanadában és Angliában. Ötven televíziós állomás és tizenkétezer mozi kísérő műsoraként hetekig futott. A szaksajtó és kiváló rendezők, az izraeli filmpar legjobb munkáját dicsérték a filmben.

Két, nemrég befejezett film „Pirkadatok” és „Jonathan és Tali” amerika bemutatója hetek kérdése. Mindkettő kiválóan alkalmas televíziós adásra. Harom-négy héten belül elkezdül az „Életet választottuk” című film is, amely az önálló zsidó állam fennállásának öt évét viszi vászronra. Film készült a hadseregéről is, amelyben nem a hőbörő, vagy az egyéni hősiesség téma, hanem azok az országépítő és nevelési problémák,

Amatőr és professzionista vendégfogadás Izraelben

Irta: JAMBOR FERENC

Valamit el szeretnék mesélni. Nem mindenki fogja elhinni, pedig a história, szavamra, igaz. Aki viszont a két világháború között élt egy keveset Bécsben, az tudja jól, hogy az ilyesmi megtörténhetett az osztrák fővárosban.

Egyszer — talán 1925-ben — beültem Bécsben egy autótaxiba.

— A Szépművészeti Múzeumba — mondtam.

A soffőr lecsapta a zászlót és útnak indította a taxit.

Tíz perc múlva megérkezünk. Kifizettem a kocsit, beakartam menni a múzeumba, de a rácsos kapu zárva volt. Volt egy tábla is a kapu felett, de ezt már meg sem néztem. Bosszankodtam, és sietve megfordultam, hátha még vissza tudok utazni ugyanazzal a taxival, amelyikkel jöttem. Ugy is volt, a taxi még ott állt, mert a soffőr babrált valamit a motornál. Huszonnyolc évvel ezelőtt többet kellett még bab-

rálni az autó motorján, mint ma...

Ebben a pillanatban azonban történt valami. Az utca túlsó oldaláról egy rendőr intett nekem is, a taxinak is, hogy várjunk megindult lassú léptekkel felénk. Egy jó rendőr sohasem siet, akármir is történik az utca másik felén: tűz, gázolás, verekedés, vagy rablás, egyformán lassan és komótosan megy a színhely felé, hogy ki ne essék a méltóságából.

Igy jött ez a rendőr is kimért lépekkel és hivatalos arccal. Ahogy megérkezett, sapkájához emelte a kezét, aztán kivette a noteszát meg a ceruzáját. A notesz felnyitotta, a plajbász hegyét egy kicsit megnyalazta és amikor mindezzel készen volt, megkérdezte tőlem: — Ön külföldi? — Igen.

KISHONT FERENC:

Einstein professzor vége

Az a hír, hogy Einstein professzor, a legnagyobb elő emberi elme, útna van az ország felé, rendkívüli érdekfűző volt. A világ hírvirű tudós, aki eddig is erejének és befolyásának jelentős részét a zsidó állam ügyeinek szentelte, a new-yorki kikötőből való elhajozása előtt, a parton összegyűlt mintegy félmillió tömeg előtt kijelentette, hogy Izraelbe látogat, mert meg akarja csókolni ősei földjét, mielőtt az Ur magához szőlitaná. Einstein egyáltalán azt is közölte, hogy utazása alkalmával egész magánvagyonát a zsidó államra szándékozik hagyományozni, míg bevételei a Keren Hajszedok intézményeit illetik, sőt ugyanakkor tudományos kutatóintézetet is állít fel a jeruzsálemi egyetem kebelén belül és izraeli előadókörútjának bevételeit a Keren Kájjetmet rendelkezésére bocsátja.

Az ősz tudós útja az Ország felé egyetlen diadalmenet volt. Angliában a királynő és férje fogadták, Párizsban pedig maga a francia köztársasági elnök tüzte gomblyukába a becsületrend legmagasabb fokozatát. A lelkesedés nem ismert határt, mikor az ősz tudós Haifa kikötőjében Izrael földjére lépett. Tizezrekre menő tömeg, az egész kormány és a külföldi diplomácia kar sorakoztak a parton, hogy megadják a kellő tiszteletet a század lángelméjének.

Az egész lakosságot ünnepi halgatul töltötte el és csupán az zavarta meg az országos örömet, hogy másnapra megérkezésük után Einstein professzor magántitkára egy levelet adott át a rendőrség közegeinek, amely levelet aznap reggel kézbesítette ki a posta a tudós címére. „Idefigyelj te piszok anarkistás — írta a levélró egy használt mozijegy háttára — gyorsan ollajra lébni, különbe gyün a bunyo. Asz abad sidó itijuság.”

A zsidó hatóságok természetesen azonnal megtették a szükséges preventív intézkedéseket és számtalan polgári ruhás nyomozót rendeltek ki a professzor első előadása alkalmából. A nyomozók megszállták a terem összes ki- és bejáratát, a sarkokat és a szögleteket, olyténképpen, hogy átlag minden négyzetméterre jutott egy-egy közeg. Azonban alig kezdte meg Einstein professzor beszámolóját legújabb kutatásairól, amelyek megváltoztathatják a természet rendjét napjainkban, váratlanul pukkanás hallatszott a dobogó felől és búzbomba orrfacsaró füstje töltötte be az előadótermet. A jelenlévő nemzetközi tudósok kénytelenek voltak elhagyni a termet és maga Einstein professzor is kőhögve sodródott kifelé, csupán titkárajától kísérvé, ugyanis a nyomozók el voltak ezekben a pillanatokban foglalva a kijáratok és a sarkok biztonságának fokozott őrzésével.

A kapu előtt odalépett a professzorhoz egy 15 esztendő kamaszfiú és azt mondta neki: Nesze, ez jár az árulóknak!

Es egy kétcollos vasrúddal bezúgta Einstein professzor fejét és hazament. Ez történt. Beszéljék, hogy újból emeljük az autóbűszárakat. Ugy néz ki, hogy holnap chamszin lesz. Voltál már Szdomban?

MEGJELENT A Különös Baede er

GUZMAN IREN
ragyogó útleírása a mai Nyugatról. — Ára: IL 2.650

Kapható Tel-Avivban:
Sinaí könyvkereskedés, Jambor, Kölesonkönyvtár, Alenby 72, Aienby 81, „Daat” Kölesonkönyvtár, „Hadashi” Kölesonkönyvtár, Rotschild 86, Hayarkon 59, „Tami” Kölesonkönyvtár, Dizengoff 201.

amelyek kitévői hadseregének életének. További terv: egy kéthavonta megjelenő „March of Time”-szerű film, amely egy aktuális témát visz a közönség elé. Ezek a filmek később — kitűnő anyagot szolgáltatnak majd a jövű fejlődésének, montázs-szerű összeállítására.

Láttuk a stúdió első filmjét az „Aratás Gáilban”-t és láttuk — a külföldi premier előtt — a sajtónak most bemutatott „Pirkadatok” és „Jonathan és Tali”-t. A filmek ismertetésére még vissz-szatérünk. Addig is minden fenntartás nélkül elismerjük J. Brandstaetter állítását: „Nincs ennek az országnak meggyőzőbb és eredményesebb propagandája külföldön, mint az izraeli film”

— Mit mondott ennek a soffőrnek, hogy hova hajson?

— A Szépművészeti Múzeumba.

— Igen? — kérdezte a rendőr — így mondta kifejezetten: a Szépművészeti Múzeumba?

— Igen — feleltem újra.

— Miért nem mondta ennek az úrnak — fordult a rendőr most a soffőrhöz — hogy szerda délután a Szépművészeti Múzeum zárva van? Adja rögtön vissza a viteidiját.

Mikor ez megtörtént, zsebrevágta a noteszt és a plajbászt, szalutált és ugyanolyan lassú és komótos lépekkel, ahogy jött, el is ment.

★

Ez bizony így történt 1925-ben Bécsben. Olyan ez a história, mint egy acesopusi mese, pedig Isten látja a lelke, nem arra szántam, hogy tanuljon belőle valaki. Dehogy is gondolok én arra, hogy Izraelben valaha is így bánjanak a turistával. Am arra sem gondolok, hogy továbbra is úgy bánjanak vele, ahogy most. Izraelben azt hiszik, hogy a turista az Isten ajándéka. Isten a ja ajándéka a turistát a szegény izraeli zsidóknak. Ugy kell hát vele bánjanak, mint ha az égből egy tyúk esett volna az ölkébe: le kell forrázák, meg kell kopasszák és el kell fogyaszták.

A kettő között — az 1925-ös Bécs és a mai Tel-Aviv között — meg kell találni a középutat. Az nem baj, ha a turistán keresnek egy kicsit az izraeli zsidók, hiszen erre való az idegenforgalom. Csak mégis meg kell találni az arany középutat. Ne tekintsek Izraelben a turistát ökörnek, legfeljebb csak tehénnek. Ne vágják le és ne fogyaszták el egyszerre a turistát, mint az ökröt, mert akkor nincs többet, hanem csak fejjük meg, mint a tehenet, mert akkor jövőre is ad tejet. Hadd jöjjön el az a turista a következő évben is.

★

Kérdezik sokszor hivatalos és magánszemélyek is, hogyan lehet a legjobban reklámot csinálni az izraeli turisztikának? Csak úgy, ha rá lehet venni az összes illetékeseket, vendéglősöket, taxisokat, boltosokat, hogy bánjanak emberségesen a turistákkal. Ha Izraelből hazatérve kellemes „bécsi legendákat” mesélhetnek el otthon az utasok, csodálatos históriákat, hogy nem csapják be őket sehol, sem pénzváltásnál, sem vásárlásnál, sem szállításnál. Ellenkezőleg: mihielyt megláttak, hogy külföldivel van dolguk, egyszerre mindenki előzékeny, udvarias és roppant tisztességes lett.

A turista elsősorban nem azt bánja, hogy ha valami drága, arra úgy is elkészült, hogy abban a pillanatban, ahogy elhagyja a házat és külföldre megy, drágábban fog élni. Csak azt bánja, ha úgy érzi, hogy becsapták. Ha mondjuk egy fontot kér tőle egy úttér a soffőr, ma nem drágálja. De ha megtudja egy barátjától, hogy egy tel-avivi ember csak egy félfontot fizet ugyanezért a fuvarért szét tud robbanni a dühtől és nem Ejlátról, hanem arról mesél odahaza heteken át boldog boldogtalanlannak.

Nem lehet olyan szép idegenforgalmi brosúrát kiadni az országról, ami jobban csábítaná a turistákat, mint ha taxamétert szerelnének az autótaxira. Mert a taxamétertől megszűnik minden vita. Az utas pontosan tudja, hogy mennyibe kerül az ut. Azt mondhatja valaki,

hogy a taxaméter valutába kerül. Hát a turista nem hoz az országba valutát? Haifa utcáit valaki telerektá, parkométerek-kei, olyan órákkal, amelyek az utcán leállított autók parkolást idejét mért és taksálják. Fizetés nélküli import utján kerültek ezek az órák az országba. Inkább taxamétert hozott volna valaki, többet használt volna magának is, meg az országnak is.

★

Valóban nem idegen forgalmi brosúrákról van szó, vagy legalábbis elsősorban nem brosúráról, hiszen az ország természeti szépségeinek és történelmi helyeinek elég széles reklámot csapott a biblia. Olyan „Baedekert”, olyan utikalauzt úgy sem tud senkiesem írni, mint amilyent a próféták írtak, vagy a királyok könyvének a krónikáit. Viszont magában a bibliában is meg van írva, hogy az ország némi helyein főleg Szodomában és Gomorában milyen borzasztóan bántak már évezredekkel ezelőtt is a turistákkal. De a bibliában nines is megírva minden erről a témáról, egyes szodomai dolgokat csak a midrásokból tudunk. A szodomai házígazdának azt a passzióját például, hogy ha a vendég rövidebb volt, mint az ágy, addig nyújtották, amíg az ágy hosszúságára nyult ki a teste, ha meg hosszabb volt a vendég az agynál, akkor darabonként addig vágta le a kezéből és a lábából, míg a rövid ágyba, még is csak belefért.

Hogy miért tették, azt csak a jó Isten tudja! Egy dolog bizonyos, hogy ezért a szokásukért pusztította el az Ur Szodomát is, meg Gomorát is. Am, ha ma egy szállodás Izraelben az ágy árát nyújtja ki róffal addig, hogy a turistának a csontjai beleropognak, vajjon ez nem szodomai szokás-e?

★

Ez az ország kétféle emberekből áll. Az ország lakosságának egy része a kibucokban, a mosávookban, de a városokban is úgy tud vendéget fogadni, mint egyetlenegy más nép sem, szerte a világon. A keleti ember ősi galleriájával látják el a vendéget, főleg a kibucokban, de a városokban is. Főleg a vátiok, akiknél a vendéglátás tradíció. Abrahám ősapánk sem fogadta a sátra előtt szemből az angyalokat — holott nem látszottak angyaloknak, hiszen rongyos, koszos, pénztelen turistáknak voltak maszkirozva — mint ahogy Izraelben fogadják sok helyen a faluban is, meg a városban is a vendéget.

Am van az ország lakosságának egy másik fele. A hivatásos vendégfogadók, akiknek az a foglalkozásuk, hogy pénzért etessék, itassák, altassák és szállítsák a turistát. Amilyen abrahámi módon bannak a turistákkal az amatőrök, olyan szodomai módon kezelik őket a professzionisták.

Nem lehetne valahogy megfordítani az egészet és professzionisták helyett amatőrökre bízni a turista-fogalmat?

Utazás Európába

Akik Európába akarnak utazni, forduljanak a „TURISZTIKA” utazási irodához JAFFA, 300-as utca 3. sz. Noga-mozi mellett. Jegyek izraeli fontért. Gyors elintézés.

ABÁDI ERVIN: TEGNAP TÖRTÉNT...

XX. FOLYTATÁS.

Egy snorr-kiállítás — Friedmann néni levelet irt...

— Egy megbízásról volna szó. Amerikai központunk felszólított bennünket, hogy egy New Yorkban rendezendő dokumentum-kiállítás magyar anyagát állítsuk össze. A kiállítás az európai zsidóság történetét mutatja be 1919-től 1945-ig.

— Nekünk a magyarországi zsidóság történetét kell bemutatnunk. Természetesen a legnagyobb részt a második világháború korszakának kell szentelni, továbbá a mostani időkét is részletesen szemléltetni kell az amerikai zsidóság segítségével és annak hatásait. Onre gondoltunk, aki majd az anyag festői, grafikai részét megtervezi és kivitelezi. G. szerkesztő ur összeszedte majd minden adatot és H. mérnök ur pedig a statisztikai vonatkozású részeket állítja össze. Lehetővé tesszük nekik, hogy imperatívuszokait gyűjtsön a mai maradék zsidóság keresztmetszetéről. Vállalja a megbízást?

— Örömmel...
— A munka nagyon sürgős. Kérem készítsen vázlatokat. Látni szeretném elgondolásait.

Harmadnap ment el a megbeszélésre, egy csomó vázlatot hozott. Alatt Dr. Szűcs Géza, Joint igazgató. G. szerkesztő és H. mérnökön kívül ott találtam Kassovitzot, az ismert karikatúristát is.

Az asztalra tette vázlatait és megkezdte az egyes korszakok láncszerű összeállítását.

1919... Horthy banditái élén bevonul Budapestre... terror... 1922... Bethlen éra... Gömbös kormány... látszólagos konszolidáció...

— A történelem láncolatát úgy állítanám össze, hogy a szemlélő előtt nyilvánvalóvá váljék a két világháború közötti idő és maga a második világháború, a tragédia beteljesedése, a magyar zsidóság vakágának, a gáluti zsidó sors, a konzervenciáltság kiáltó tragikus példája.

Kassovitz, aki eddig egy papírlapon rajzolgatott, maga elé dobta ceruzáját.

— Nekem ellenvéleményem van. A kolléga nyilván cionista! Megérttem azt, hogy a cionisták minden alkalmat megragadnak arra, hogy vélt igazukat hirdessék. De én azt hiszem, teljesen felesleges dolog egy Amerikába küldendő „snorr-kiállítás” anyagát cionista alapra helyezni. Itt a magyar zsidóság megsegítésére ösztönző kiállítást kell csinálni. Ha a cionisták snorrolni akarnak, csináljanak maguknak cionista alapon kiállítást. Itt a magyarországi zsidóságról van szó... aki cionista az úgy sem marad itt... és különben is, vannak egyéb szempontok... Ugy gondolom, hogy a Joint Kommunista Párt-szervezetének tikkárát is be kellene kapcsolni a megbeszélésekbe.

Több mint három órán át vitatkoztak. Kassovitz újra és újra a Jointba működő kommunista párt-szervezetre és „egyéb szempontokra” hivatkozott.

Eleinte sok mindent nem értett, mit keres itt Kassovitz? ... a kitnő karikatúrista. Csak nem akar karikatúrákat rajzolni a kiállítás anyagába? Nem értette, hogy milyen alapon ragadta magához „a döntő szó” jogát.

Aztán végignézett a jelenlévőkön, figyelte a hozzászólásaikat, lassan dereng-

ni kezdett valami. Kassovitz a Párt felügyelője, Kassovitz zsidó és művész, hogy karikatúrista az most nem fontos, de mint művész és mint zsidó helyet kaphat egy Joint kiállítás rendezőségében, anélkül, hogy nyilvánvaló legyen a Párt jelenléte.

A Joint kommunista párt szervezet tagjai Joint tisztviselők voltak. A Jointban működő kommunista párt abban az időben nagyon fontos szerepet töltött be. Az volt a feladata, hogy szemmel tartsa, ellenőrizze és jelentse a Jointban történő eseményeket a Párt központjának, amelyek politikai vonatkozásban fontosak lehetnek. Például; mi, meny nyi és mikor érkezik Amerikából... Például, hogy viszonylik a Joint a magyarországi cionista mozgalomhoz... mennyivel támogatja a cionista szervezetet... közvetve, vagy közvetlenül támogatja-e a Joint a brichát, az illegális cionista embermentő szervezetet. Ki cionista és ki pro-cionista a Jointba... Sok mindenre volt kíváncsi a Párt. És a Joint kommunista párt-szervezet tikkára — akinek külön szobája volt és mint párttitkár kapta a Jointtól a fizetést — állandóan szállította a jelentéseket, kezdve attól, hogy dr. Görög elnök aznap kikkel tárgyal, egészen az utójjára befutott amerikai ruhaküldemény részletezéséig.

A Joint kommunista párt-szervezet külön irodahelyiséget, telefont, irógépet kapott, a Jointtól, mert erre törvény volt, mint ahogy ugyanez a törvény kötelezte a pesti izraelita hitközséget is, mint vállalatot, az ottani kommunista párt-szervezet fenntartására.

Persze a dolognak nagyon is paradox ize volt. A Joint központ folyosóján nagy „Fali Újságot” akasztottak ki. A falujágot a kommunista párt-szervezet szerkesztette. Gyakran jelentek meg cikkek a fali újságon az amerikai burzsoázia kizsákmányoló tevékenységéről, az amerikai imperializmus aljas mesterkedéseiről. Ezek a cikkek rendszerint úgy készültek, hogy a kommunista Joint-tisztviselő, a Joint irógépén, extra Joint-öltönyben ülve írta dühös kirohanásait, miközben asztalán duruzsolt a villanyfóző, illatkozott a Joint-Ness Cafe és a hamutartóban Joint — Lucky Strike füstöltgött.

A falujágot a legfogalmatlanabb helyen volt kiakasztva, az Amerikából érkezett cipők, ruhák, télikabátok kiosztó helyén. A megajándékozott, míg sorra került, unalmában elolvashatta, hogy: „A Nagy Szovjetunió példája lebeg szemünk előtt s a Kommunista Párt vezetésével visszaverünk minden aljas, amerikai, imperialista támadást!” „Visszaautasítunk minden gonosz behálózási szándékot és nem hagyjuk magunkat lekenyerezni a kapitalista kizsákmányolóktól, akik vérrel szerzett szabadságunkra törnek!”.

Járta a különböző Joint intézeteket. Beszélt emberekkel, történeteket hallott, vázlatkönyve napról-napra telt:

Özveggy Friedmann Zoltáné. Fagyókérezhez hasonló, lilás, barnapettyes kezében, rongyos szatyor, benne félliteres piros lábos, kánál meg egy szalvéta.

— Hány éves néni? —

— Nyolcvanhárom multiam fiam... Nyolcvanhárom, gyermekeim...

A néni bekapogott az ételöstő ablakon.

Kinyitott az ablak és bevette Friedmann néni piros lábost és a szalvétát. A lábost teletöltötték étellel, a szalvétába kenyeret pakoltak.

— Holnap két lábost hozzon, Friedmann néni, tessza is lesz!

— Jól van lelkem, két lábost hozok... és mondja, kedves, levelem nincs?

— Ma nincs Friedmann néni, nem jön az olyan gyakran... türelem Friedmann néni!

A tisztviselő megmutatta Friedmann néni kérvényét a Jointhoz. Óriási reszkető betűkkel ez állt rajta:

Méltóságos Joint Urak! Köszönöm szépen, hogy felkaroltak és enni adtak. Én egy szegény 83 éves asszony vagyok, akiknek már a sírban van a helye, ott volna nekem a legjobb, de még az Isten azt akarja, hogy éljek. Alázatosan kérem, tesszenek engem felvevni egy szeretet házban, mert amióta kijöttem a gettóból egy jószívű házmester megenyegde, hogy egy fászpincében aludjak. De ott nagyon hideg van és a lépcsőn nehezen tudok járni és nincs senkim, aki gondoskodna rólam. És a fiam Oroszországban van és a menyem nem tudom hol van. Nagyon szépen kérem a Méltóságos Urakat, küldjék el a mellékelt levelemet a fiamnak, mert eddig irtam a fiamnak, de nem kapta meg, mert nem válaszolt. A Méltóságos Joint Urak biztosan el tudják küldeni ezt a levelet a fiamnak Oroszországba. Nagyon szépen köszönöm és kérem tisztelettel. Özveggy Friedmann Zoltáné.

A levél:

„Kedves, jó fiam, kívánom, hogy ezen levelem segítségével tanájon. Én tudom, hogy messze vagy, de mégis nagyon hiányzol és nagyon kérek, gyere már haza. A Joint urak viszik ezt a levelet hozzád és kérek, gyere haza, nagyon várlak, anyád. Mert egy pincében lakom, de megígérték a Jointban, hogy felvesznek a Szeretet Otthonba. Rózsai nem tudom hol van, mert amióta a gettóból vittek nem láttam. Csókol szerető Anyád.”

Azt írta a borítékra, hogy Friedmann Zsigmond. Oroszország.

A fiatal tisztviselő, aki annak idején átvette a kérvényt, megígérte a néni, hogy elküldi a levelet és egy könnyelmű pillanatában azt is megígérte, hogy addig is, míg fia hazajön elintézi, hogy válasz is kapjon. Két hét múlva gépelte levelet adtak át Friedmann néni, azt mondták neki, hogy csak géppel lehet írni Oroszországból, mert sok határon jön át a levél és nem bajlódhatnak kézírással a cenzurán. Friedmann néni elhitte. A tisztviselő még tovább ment a kegyes csalásban. Régi használt bulgar bélyeget tett a levélre, amelyen ciril betűk voltak.

Kertész Pistike.

A keleti pályaudvar környékén találta meg egy Joint gondozónő 1945 februárjában. Amikor megtalálták négy-öt éves lehetett.

A vidéki zsidóság deportálásakor — ahogy a gyerek előadásából következtetni lehetett — valahogy kikerült a gettóból, valakire emlékezik, akire rábízta anyukája. „Csendőrbácsi kapott gyűrűket” és „egy néniel vonatra ültünk”. Ide jötték Budapestre. Aztán „a ház égett”, „az emberek szaladgáltak” és „a földből spricelt a víz”... „sok-sok ember jött és repülőgépek... és minden... és a házak összedőltek”. „Aztán egy szobában ültem és nagyon hideg volt, meg fújt a szél és nem lehetett becsukni az ablakokat, mert nem volt üveg az ablakokon”. „Kimentem az utcára, de a jó néni nem láttam... nagyon sírtam”. „Anyuka nem jött, pedig mindig hívtam... mert az ígérték nekem, hogy csak menjek el a jó néniel, ő jön utánam, de most már a jó néni sem volt sehol”... „voltak katonabácsik, akikkel nem tudtam beszélni, de adtak enni, mert nagyon éhes voltam”. „Elvittek oda, ahol vonatok mennek. Ott volt egy másik kedves néni, nem az akinek anyuka odaadott, de azért nagyon kedves néni volt. Azt mondta nekem, hogy beszélt anyukámmal és azt üzeni anyukám, hogy jön nem-sokára.”

Kertész Pistike hat éves múlt 1947-ben. Nem tudta melyik városból való, de a lakócsimét tudta: Kossuth-utca 8.

Nincs olyan város, vagy község, amelynek nem lenne Kossuth-utca. Apja foglalkozását nem tudta „apa már régen elment”.

Lefényképezték és képt szédülték a vidéki Joint irodának. Hirdették, kerestették szüleit, hozzátartozóit, eredménytelenül.

Kertész Pistike egy sok száz hasonló sorsú zsidó kisfiú és kislány közül, akiket Budapest felszabadulása után a Joint megbízottjai szedtek fel az utcákon és a romházak között.

Joint gyermekotthonban élnek, kedves, fiatal és lelkes cionista gondozónők felügyelete alatt.

KFAR JEHOŠUA emlékművet emel hőseinek

Kfar Jehosua, mint az egész Emeke Jezreel, illatos, tavaszi pompába öltözött.

Mélyzöld fenyőfák és virágborult gyümölcsfák övezik a tágas teret, ahol a falu a felszabadító háborúban elvált gyermekeinek emléket megörökítette. Autók és autóbuszok szállítják az országot minden részéből a meghívottakat és a térgyorsan megtelik emberek ezreivel, művészekkel, újságírókkal és régi barátokkal, akik keztefogni jöttek ezen az emlékeztető napon az elhalt hősök szüleit és rokonaival. Emberek ölelkeznek itt össze, akik évtizedek óta nem látták egymást, régi jövűnyikok vagy volt iskolatársak, akiket a szomorú esemény hozott újra össze ezen a napsugaras, ragyogó tavaszi délutánon.

Mert Kfar Jehosua egy darab történelem, a régi jövűny fontos állomása, amely folytatja a maga mindennapi, csöndes életét... Fiakat nevel fel a haza védelmére és szobrot emel emlékükre. A számos politikus, vezető

A legutolsó figura még visszanez, kezében ázó (vagy eke szarva?), ő még nem tud elszakadni a földtől, az ételtől, a tegnaptól, sóvárogva vágyik vissza a munkára és a nyugalom után...

A kompozíció hatása lenyűgöző. Minden él rajta és mozog, kemény, férfias és energikus. Mintha nem is női kéz alkotta volna. Valóban nehéz megérteni, hogy női kezek ilyenfajta erőfeszítésre is képesek. Batia Lischansky hívatott erre, Három év óta harcol a falu vezetőségével, mert csak a legkeményebb kőből akart kompozíciójának végleges formát adni. Végre találtak megfelelő követ egy Názáret melletti kőbányában. További hat hónapig húzódtott, amíg a negyven tonna kőtömböt Kfar Jehosua-ba szállították. A szobrásznő több mint egy évig dolgozott, nap mint nap az óriási kővén, amíg a kompozíció mai formáját felvette.

Lischansky Batia klasszikus vonalakat követő művésznő, a Rodin-iskola híve.

RÉSZLET A KFAR JEHOŠUAI EMLÉKMŰBŐL, LISCHANSKY SZOBÁRSZNOVEL A HATTEBEN

férfi és nő, művész és író, akik itt összegyűltek, mindnek valami kapcsolata van Kfar Jehosua múltjával, a melyet három évtized előtt alapítottak oroszországi cionisták és Jehosua Hankin-ról, a zsidó föld megváltásának nagy apostoláról neveztek el.

A falu szavalókörösű és énekarát mely meghatottsággal hallgatja az egybegyűlt tömeg. Utána beszélkednek hangzanak el, többek között beszél Rachel Janai, Ben-Cvi államelnök felesége. Miután a távollevő, beteg államelnök üdvözlését tolmácsolja, keresetlen szomorkodással méltatja a szomorú nap jelentőségét. Rachel Janai-Ben Cvi egyébként Batia Lischansky szobrásznő nővére. Száz volt közköztudott miniszter a töle megszokott lendülettel és mély megfontultsággal méltatja a nagy áldozatot, melyet Kfar Jehosua hozott a zsidó föld szabadságáért.

Miután az államelnök részvételével a szobrot leleplezik, percekig tartó templomi csend ül meg a jelenlévők lelkét. Még a néhány eltévedt légy zümmögése is mintha halk zokogássá válna ezekben a megrendítő pillanatokban: Méternyi magas talpazaton, a természetnél jóval nagyobb méretekben ott áll, élete virágban, egy harcra kész ifjú csoport, négy fiú és egy lány.

Az első, a csoport nyilvánvaló vezére, puskát tart kezében, támadásra készen, másik kettő követi őt, a lány közben kézigranát.

Vésője a mindenki által értékelte valóságot fejezi ki, mely művészi átérzéssel. A Kfar Jehosua-i emlékmű művészeti szempontból is igen sikerült kompozíció. A figurák külön-külön mind élnek és együtt teljes egyensúlyban levő egységet alkotnak. A súlypont a fegyvertartó alakon van, akinek a kifejezése is a legtehetősebb. Előrehajló alakja, arcának és tagjainak minden mozzanata, amint a fegyvert megmarkolja, egyetlen pont-ra összpontosul: felfedezni az ellenséget. Ő a vezér, mindnyájuk lelkiismerete. Az őt követő három figura logikusan illeszkedik bele a gondolatmenetbe. Ők csak követők, arcuk és alakjuk ennek megfelelően kifejezők, de hiányzik belőlük a vezérből kiáradó céltudatosság. Az ötödik alak — amint a szobrásznő helyesen fogta fel — bár kompozíciós egységet alkot a másik négygyel, teljesen külön áll, nem tartozik szorosan bele az ő csoportjukba. Kifejezése is ennek megfelelően lágyabb, nőiesebb és fájdalmas nosztalgia ül szép vonásain.

Batia Lischansky az ország legjobb szobrászai közül való. Kora ifjúsága óta él az országban, közben évekig volt külföldön tanulmányúton, Párizsban, Rómában és Berlinben. Nagybő szobrai és kompozíciói Izráel számos helyén láthatók, pl. Henriette Szold mellszobra a Jeruzsálemi Hadasszaban, a Hóra-szobor Kfar Szabán, emlékművek Huldán és Tel-Mondban.

Dr. Marton Gizella

Nyári ruhaanyagok:

piké, tobralkó, shantung organdin, sima és mintás ruhaselymek nagy választékban raktárra érkeztek.

DROR Ltd., TEL-AVIV, Wolffsohn 22.

LOMBARD H A C A F O N 32
kölcsönt ad T. A., ALLENBY 32
Mugrábival szemben.
Ékszerre és értékpapírra
9-1, 4-6-ig.

HABARAK BUTOR
TEL-AVIV, HECHALUCIM 42
RESZLETRE IS Szalonbutorok
Uj és használt Modern patent
butorok rekamiék
CSERE ELADÁS

RICHARD STRAUSS NEM VOLT TOSCANINI

Írta: Dr. FEUERSTEIN EMIL

Dúl a vihar Jása Heifetz és Richard Strauss körül, papírbagonyvált vasdarabok és fenyegető érvek szállnak a levegőben, a Filharmonikusok igazgatósága hivatalos közleményében leszögezi, hogy a legnagyobb mértékben helyesli Heifetz álláspontját, mely szerint műsorának összeállításában kiemelt szerepet kap a zsidó zene, Ben Gurion pontok vezérlék, Ben Gurion állítotat arra kérte Heifetzet, hogy adjon még egy hangversenyt, juttassa el a Strauss-szonátát és ömaga megjelenni a koncerten. Ugyanakkor két miniszter, Dimur közoktatásügyi és Rosenfeld igazságügyi miniszter írásban kérte a művészt, hogy tartózkodjék a két Strauss-kompozíció előadásától. Tel Avivban jeges hallgatás, Haifán tomboló siker. Mi rejlik a kultúrbotrány mögött, amelyhez hasonló már régen nem látunk. Vajon Strauss valóban „nappal hőn és éjjel zeneszerző”, — amint az egyik héber lap írta? Mik azok a tények, amelyek mellett és ellene szólnak?

Pont most volt húsz éve, hogy a náci uralomra jutottak Németországban. Bruno Walter, ez a nagy muzsikós és tipikus asszimiláns, akit tulajdonképpen Bruno Walter Schlesingernek hívnak, éppúgy csak a két keresztnevet használja, mint a másik híres asszimiláns, Emil Ludwig, akinek teljes neve Emil Ludwig Cohn! — és aki még csak véletlenül sem jár felénk, nehogy egy zsidó zenekart dirigáljon, éppen vezényelni készült a berlini filharmonikusokat, amikor zsidó léte miatt nem léphetett fel többé a karmesteri emelvényre. Jól emlékszem, hogy a kis, jelentéktelen incidens nagy érdeklődést váltott ki nemcsak Berlinben, hanem egész Németországban. Annakidején, a Reichstag felgyújtása, a kommunista és zsidóüldözés előtt, a nácihisztia báránybörbe bújt, igyekezett civilizált, kulturált benyomást kelteni és igenis nagymértékben érdekelte volt abban, hogy neves írók, művészek, zeneszerek együttműködjenek vele és ezáltal dokumentálja a német egyetemes világot. Nagy volt tehát az érdeklődés, hogy ki fogja Bruno Walter letett karmesteri pálcáját felvenni.

Richard Strauss vette fel. Ő volt az első és sokáig egyetlen német világnév, aki úgy Németország, mint a világ szeme előtt nyíltan a náci mellé állt. Aztán jött a szenilis Gerhard Hauptmann.

Miért tette ezt Richard Strauss?

Nem meggyőződésből, hanem opportunizmusból. Ehhez tudni kell, hogy ő talán az egyetlen zeneszerző szadunkban, aki valóságos milliósok lett művészei által. Könnyű volt egy Thomas Mannak, egy Stefan Georgenak Svájcba menekülni. Vagyontalanok voltak. Nem volt anyagi veszteni valójuk. Strauss nem vihette volna magával a millióit. Nagy zenész és kis ember lévén, a vagyonát csak úgy menthette meg, ha együttműködik a náciakkal. A „Rosenkavalier”, „Ariadne auf Naxos”, operák, operettek, hanglemezek tömkelege

Bájos, jó anyagi viszonyok között lévő kanadai turistának, aki rövid látogatásra érkezett az országba, férjhezmenne szimpátiikus, magyarul beszélő férfihez.

ICHUD HALEVAVOT
házaságközvetítő iroda,
vezető: ALIZA.

Tel-Aviv, Petach-Tikva út 38. sz., Tachana Merkazit-nál, Bét Hadarral szemben
D. e. 12-2, d. u. 6-9-ig.

rengeteg pénzt hoztak Straussnak. Már 1924 júniusában, amikor hatvanadik születésnapját ünnepelték, kétségtelen volt, hogy uralkodó pozícióit tölt be a világ zeneéletében. „Tod und Verklärung”, „Heldenleben”, „Don Quixote”, „Til Eulenspiegels lustige Streiche” — a koncertpódiumon, „Salome”, „Elektra”, „Die Frau ohne Schatten” és főleg a „Rosenkavalier” a színpadon — a jelentős művek olyan sorát alkotta, amelyre nem sok zeneszerző dicsekedhetett.

Aztán elröppent tíz év, amely nem volt túlságosan termékeny, Strauss szerzett egy balett-pantomimot „Schlagobers” címmel, az „Intermezzo” és még inkább „Die Ägyptische Helena” a teremtő és szellemi erő csökkenéséről tett szomorú tanúságot. A hetvenes Strauss megpróbált az „új urak”-kal kooperálni. Ők persze kapva kaptak az alkalmon és kinevezték a „Reichsmusikkammer” igazgatójává. Strauss elfelejtette a zsidó barátait, elfelejtette a zsidó kritikuskokat, akik lelkesen segítettek karrierjében. Hogy is mondja az egyik Molière-figura: „Toujours au plus grand nombre... il faut s'accomoder...” Mindig a többséggel, az embernek alkalmazkodnia kell. A hetvenes milliós zeneszerző — az egyetlen komoly zeneszerző, aki a milliósosságig vitte! — alkalmazkodni kezdett. Ezt pedig különösen a feleséges hatása alatt. Pauline De Anna énekesnő volt, aki elvettette magát a gazdag és tehetséges zeneszerzővel és ő „viselte a nadrágot”. Ő uralkodott a gyönyörű villában Garmischban és Pauline nem volt hajlandó bizonyos elveket a hírnevet, a jólétet, a pozíciót feladni. Paul Hindemith ment, Lehár Ferenc maradt 1933-ban, miért nem maradjon Strauss is? Egyszerre el lett ejtve Willy Lewin, a zsidó milliós, aki nek az Elektráját ajánlotta, el lett ejtve Felix Deutsch, az AEG (a német „Ruthenberg”) zsidó vezérigazgatója, akinek villájában meg szokott szállni, amikor Berlinben járt. Strauss évtizedeken át csaknem annyi zsidóval vette körül magát, mint Rembrandt, egyszerre azonban mindent elfelejtett, nem törődött többé azzal a Bruno Walterral, aki harcolt érte és az elsők között volt, akik műveit dirigálták. Amikor Walter nem vehette fel többé a karmesteri pálcát, felvette Strauss. Strauss elfelejtette a félzsidó (tehát a náci szerint egész-zsidó) Hoffmannsthal és maradt. Még második Vilmos idején „forradalmi” zenét írt, mégis „Generalmusikdirektor” volt a berlini királyi operában, miért ne legyen Reichsmusikkammer-direktor a náciaknál? Hallgatni persze nem lehetett a náciaknál és aki átállította magát, annak ezt naponta be is kellett bizonyítania. Strauss egy szép napon odáig súlylyodt, hogy nemzeti himnusz komponált Hitler tiszteletére...

Teljes tizenhét hónapig tartott Strauss „feltétlen odaadása”, aztán közte és a náci között a viszony kezdett feszültté válni. Ebben is egy zsidó volt a hibás: Stefan Zweig, aki a „Die schweigsame Frau” librettója írt Strauss számára. A náci hajlandók voltak az operát előadni, a zsidó Zweig neve nélkül, úgy ahogy Heine „Loreley”-jét egész egyszerűen „népdal”-lá léptették elő az iskoláskönyvekben és antológiákban. Strauss erre nem volt hajlandó. Kenyértörésre vitte a dolgot a náciakkal és először Olaszországba, majd pedig Svájcba tette át lakhelyét.

Nem ez volt Strauss egyetlen gerincos cselekedete.

Beszéljünk őszintén a HEIFETZ-esetről

Írta: PÁSZTOR BÉLA

EGY igen előkelő és magas állású állami funkcionáriusunk mondta tegnap: „Sérutban utaztam és ott hallottam a Heifetz elleni merényléről. Olyan mélyszégyenérzet fogott el, hogy ha akkor kéznél lett volna kész útlevelem, rögtön kivándoroltam volna!” — Dühös, szenvedélyes, de szubjektívítvásián tiszteletreméltó és érthető felháborodás. Nem hiszem, hogy van ember a józanok között, aki ne a legsúlyosabban itélne el ezt az ostoba merénylét. A mai nemzetközi atmoszférában sokkal jobban rá vagyunk utalva, sőt rászorulva a világ szimpátiájára, mint valaha. Beszéljünk őszintén: sok az ellenségünk, nagyon-nagyon jól kell viselkednünk, mert erőnket, küzdelmünket, alkotásainkat kicsinyítik, lebecsülik, lekezelik, — hibáinkat, sikerületlen lépéseinket felnagyítják, eltúlozzák. Mint Swift Gulliverje az óriások között minden emberi gyengeséget felnagyított látott, a törpék között meg minden emberi álmot, ambíciót és munkaneveltségét törpe semmisségnek tűnt előtte. — Még csak ez kellett nekünk. Képzelem, miket fognak írni rólunk!

HA egy angol Angliában, vagy egy svájci Zürichben, vagy egy amerikai New Yorkban követte volna el ezt a, vagy másik merénylét, a sajtó és közvélemény mindenütt azt mondta volna, hogy egy megtévedt angol, svájci, vagy amerikai fanatikus büntényre vetemedett. Senkinek, soha eszébe sem jutna, hogy az angol, svájci, vagy amerikai nemzetet, vagy népet, vagy éppen faját tegye felelőssé. Csak velünk szemben általánosítanak így szerte a világon. „Lám, új-

ból mit csináltak a zsidók!” — fogják ismét mondani. Ujjabb fegyver ellenségeink kezében — ellenünk. És mi adtuk ezt a fegyvert.

BESZÉLJÜNK őszintén: a hibák egész sorozata történt a Heifetz-ügy körül. Mindenki vétkes: a zenekar, a miniszter, Heifetz, a sajtó, a közönség, a bíróság, a rendőrség és — főleg a merénylő. (A vétkes szó ebben a mondatban többször bűnösre kell kicsérlnem.)

A ZENEKAR a szerződötető fél. Vele közli a vendégművész a játszó műveket. Ilyen nagy vendéggel szemben, mint Heifetz nem könyörü a zenekarnak opponálni, de, ha fennáll az a veszély, hogy Richard Strauss opusából botrány lehet, diplomatikussal szelséggel még Heifetz-el is el lehetett volna a műsorváltotást idejében intézni. De a zenekar maga is a művészi szabadság mellett van, ő is művészek mind és nem akarják munkájukba a politikát belekeverni. Mert ha igen, akkor hol a határ? Chopin antisemita volt, Rimszky Korsakoff is, Wagner, mint tudjuk nagy mértékben. Richard Strauss jellemtelen, sőt néci volt. De. Hogyan állítson össze művészt ma programot ezek nélkül. Richard Strauss meghalt. A modern zenében való nagy pozíciója nem vitatható. Művei, amelyek évtizedekkel a náciizmus előtt születtek, nem politikai sugallatok, Salome, Till Eulenspiegel, Rózsalovag és Ariadne nem tehetnek arról, hogy kótyagos lett teremtőapjuk és behódolt Hitlernek. Kit büntetünk, ha a fenti zene-

költők műveit nem játsszuk, nem hallgatjuk. Őket? — De: a botrány a művészi károsodásnál is ártalmasabb, tehát a zenekar gyengeségben vétkes, hogy idejében nem intézkedett a szonátá. ez esetben nem is nagyon jelentékeny Strauss-opus kihagyása ügyében.

A MINISZTER vétkes, mert levelet írt. A miniszternek rossz tanácsot adtak, mikor ebbe az áldatlan ügybe belevittek. „E briefe, e giftele.” Nincs tökéletes levél. A miniszter csak akkor írjon, ha muszáj, vagy ha ad vele valamit. És, ha megírta ezt a levelet, ne adta volna ki a sajtónak. Pláne, — mint mondják — a levelet Heifetz hamarabb olvasta az újságban, mint megkapta. Kérdés: Heifetz akkor is negligálta volna a miniszteri levelet, ha azt angol vagy svájci írta volna? — Felelet: Angol, vagy svájci miniszter nem írt volna levelet, hanem meghívta volna egy csésze teára és két pohár whisky között úgy véletlenül megkérte volna, hogy: Művész úr, ne játsszuk ezt a Straussot, nem érdemes komplikálni a dolgokat. És a művész a teánál világi is és teljesítette volna a jelentéktelen és fel nem fújt kérését.

JASA HEIFETZ hibás makacsságban. De neki joggal az lehet az érzése, hogy zsidó érzékenységből és nemzeti hűségéből neki nem kell vizsgálni. Van ő olyan jó zsidó, mint bárki más, aki most azt akarja rá- súítani, hogy ő az antisemita Straussot szándékosan protezsálja. Ez szinte gyanúsítás, s ha ez elől megfutamodik, maga eller tesz vallomást. Ezt Heifetz nem tehetné. Különösen nem, mikor nagy nyilvános akció lett belőle. De: megtehetné volna, hogy, miután az első koncertjén zavartalanul lejátszotta a szonátát, a többin levette volna műsorról, kicserélte volna. Heifetz ma újszólván első hegedűművésze a világnak. Nagy név. Nagy zsidó név. Őt harminc éve a szíve hozta ide. Sohase a zsebe. Most 21 éves fiatal hozta ide. Itt akarta hazajárni egy kibuchban, vagy intézménynél, hogy beleélje magát az izraeli világba, hangulatba, munkába, természetbe. Hogy itt tanuljon és itt váljék férfivá. Az ilyen embernek, az ilyen zsidónak hinni kell. Nem pedig támadni, gáncsolni. Heifetz hű zsidó? Jótékony? Fărădhatatlan művész, tiszter, hűszor, százszor játszik nálunk. Zsidó. Küzd velünk együtt a maga módján. Nem jár érte köszönet neki. De még kevésbé brutalitás és merénylet. Mégis, hogy nem deferált, arra Talleyrand mondása találó: „Plus, qu'un crime, c'est un faut!” — Több, mint bűn, — hiba volt.

Vizsgálat joggal kérdezheti, hogy ha elhozzuk és használjuk a német árukat, nekik most hasznóhajtó gyártmányait, találmányait, megjelentetünk németnyelvű újságokat, miért állítunk sorompót nem propagandisztikus német szellemű termék: a muzsika elé? És hol lesz a terrornak határa? Ma Heifetz művészként akarta letörni az az örült fanatikus, holnap majd Sinar kezére emel vasrudat, mert létrehozta a jóvátételi szerződést, holnapután a gyárosra, aki behozta az árut, majd a kereskedőre, aki eladja, s végül a fogyasztóra, aki megveszi. Hol van határa a terrornak? — Biztos, hogy Heifetz, a nagy művész és nagy fia a zsidó nemzetnek nem von le semmiféle konzekvenciát abból a megvetendő egyéni akcióból és ő lesz a legerősebb gátja külföldön annak, hogy Izráelt ezzel az ügygel kapcsolatban rágal-mazzák.

A SAJTÓ szerepe sem bűntelen ebben az áldatlan ügyben. Le kell a jó újságírónak előre mérni tudni, hogy milyen szellemeket szabadít ki a palackból, ahova azt visszaparancsolni nehezen tudja. Túlnagy és hangos zenebonát doboltak ki ebből a Strauss szonátából. Felhergelték a közönséget, illetve annak felizgatható, szélsőségesebb részét. Szenzációpecsenyt akartak sütni maguknak és Izráel égett oda a serpenyőhöz. Ez az akció olyan üzlet volt, amire mindenki ráfizetett és senkinek se használt, csak ellenségeinknek.

A KÖZÖNSÉG csinálta a dolgát a legjobban, illetve csak aránylag a legjobban. Mert joga lett volna, sőt talán kötelessége a Strauss-számmal nem tapsolni, némasággal tüntetni, sőt még fűtyülni is. De nem tette, hanem éppen olyan kiünetően és lelkesen tapsolt ennél a számmal is, mint a többinél. Vagyis azonosította magát Heifetz Jásával, hogy a zenében nem kell politizálni. Aki tehát a teremben volt, az ezeharász ember, — az mind zsidóellenesen viselkedett? Mind érzéketlen a zsidó fájdalom és kegyelet iránt? Az mind elfelejtette a náciizmus poklát? Nem! Aki másként gondolkozott, az egyszerűen nem ment el a hangversenyre, mert az nem egyezett az ő felfogásával. S ehhez van mindenkinek joga. A klácionista nem megy el a Mápám gyűlésre, mert nem egyezik a felfogásával. De odamenni és vasbotot vinni. Az barbárság. Azonban néhányan tüntetően fűtyültek volna a koncerten. Ez kijárt volna Straussnak és egy kicsit Heifetz makacsságának is.

A RENDŐRSÉG munkájára ezúttal különösen kíváncsiak lehetünk. Nem hiszem, hogy nehéz eset ilyenmit kinyomozni. A rendőrség csak a tettes gyors szállításával tudja kiközösíteni azt a hibáját, hogy ezen az izgalmas estén — pont Jeruzsálemben — nem kérte hazáig Heifetzet. Ebben az esetben a baj biztosan nem történt volna meg. De ha megtörténik is, rendőr remélhetőleg rögtön fűtyüncsipe volna a vasdorongjával együtt, amellyel az ő terroristák kezét kellene összetörni.

A MERÉNYLŐ felheccelt, talán félrevezetett fanatikus. Tettére nincs mentség, elég szigorú elítélő szó. Gözfejú örült, aki még a saját terrorját se vette komolyan, még csak azt se kiáltotta oda: Nesze Heifetz, ezt a Straussert kapod! — Ne a Heifetz ellen, hanem hazája ellen követett el merénylét. Lehet, hogy még jelenleg is fog önként. Mi baja történetük? Azt a pár fonnykautót csak előteremt. Még attól se kell félni, hogy végre elrettentő példa lesz belőle.

Beszéljünk őszintén, beszéljünk kell magunkat az egész ügyért.

Mit ír az angol sajtó

KACZÉR ILLES:

„Ne félj, szolgám Jakob”

most megjelent regényéről?

Az angol kritika rendkívüli elismeréssel fogadta és a tárgyánál, beállitottságánál fogva teljesen szokatlan munkát a nagy család szágák közé sorozta be. Ami a hívós és tartózkodó angol könyvnyomtatásnál ritkaság, ez a könyv a felsőfok jelzőt kapta meg olyan íróktól is, akik számára a Kaczér-feltárta világ teljesen ismeretlen volt. A „Herald” kritikusa megakad az elbeszélés kisebb jelenetein, amelyekben magyar olvasó nem látna hihetlent, vagy rendkívülit. Például: Meghalt a falu öreg zsidó korcmárosa és most lámpással keresnek egy másik zsidót, mert a falu nem lehet meg zsidó nélkül. „El lehet-e képzélni ilyen fantasztikusan idegen és távoli dolgokat?” — kérdezi a kritikus. — „A magyar regényíró azonban, aki maga is zsidó, oly erőteljes és emberi képét festi meg ennek az idegenségnek, hogy a végén már velevándorolunk a bolygó fajtavál, összebarátkozunk az egzotikus teremtményekkel és hajlamosak vagyunk őket a saját törzsünknek tekinteni.”

ALEXANDER KIADAS

Kapható a kiadó minden megbízottjánál.

Volt még egy. Amikor a náci felkérték, hogy írjon új zenét a „Szentivánéji álom”-hoz, mert a zsidó Mendelssohn zenéjét nem szabad előadni, azt válaszolta, hogy nem tud Mendelssohnénál jobb zenét írni...

Strauss sokat tett Gustav Mahler műveinek terjesztéséért. Amikor a zsidó Arnold Schönberg megmutatta neki a „Gurre-Lieder” kéziratát, annyira lelkesedett, hogy nem nyugodott, amíg állást nem szerzett neki, hogy nyugodtan dolgozhasson. Azon dirigensek közül, akik Strauss zeneszerzeményeit diadalra vitték, Széll, Alwin, Busch, Heger és Knapperburtsch, csak egyetlenegy maradt Náci-németországban, — az utolsó. Strauss két biográfusa, Max Steinitzer és Richard Speert zsidó volt. A zsidó Alfred Kerr Kraemerspiegelje inspirálta egy dalciklus szerzésére. Amikor belátta, hogy a „Gleichschaltung” még-

sem lehetséges, először visszavonult garmischi villájának elefántcsont-tornyába, később pedig, közel nyolcvanéves korában, mégis száműzetésbe ment. A zenén kívül két szenvedély volt: a pénzkeresés és a skat. A pénznek nincs szaga. Nem bánta meg, hogy honnan jön. Amikor a bécsi opera igazgatója volt, egytelket kapott ajándékba az akkor uralmon levő szocialistától. Néhány évvel azelőtt a Kaiser alázatos szolgálja volt és katonazenét szerzett számára, aztán Kaiser Adolf után Kaiser Adolfot szolgálta, amíg rá nem eszmélt végre szörnyű tévedésére. De akkor már késő volt.

Richard Strauss nem volt Toscanini, aki szembe mert szállni diktátorok göggyével, aki hitt küldetésében és etikai alapon állva, példát mutatott a világ művészeinek. Strauss nagy művész volt, de kicsi ember.

W. H. Robert

A jugoszláv táncgyűftes

UTOLSÓ ELŐADÁSOK:

Április 24. Haifa - Orah (hisztádruti előadás)

Április 25. Haifa - Orah (hisztádruti előadás)

Apr. 29. Tel-Aviv - Ohel-Sém

Apr. 30. Jeruzsálem - Edison

Május 3. Jaffa - Gal-Ron

Május 4. Chedera - Hof.

1953 IV 24 ÚJ HÉTLET 8

APRÓHIRDETÉSEK

ADAS- VETEL

VARRÓGÉP MÉRKAZ (központ) vétel, eladás, javítás, kimondottan szakított. Harisnyák, szemelvények és alkatrészek. T. A., Bet Lechem S. "cediel" suknál. A2

Varrógép, „Singer”-t vesz, elad: Ing. Hirschenson, Jaffa, Bustur 12. - Telefon: 81024. A5

Varrógépet keresek azonnalra. A. mellesleg Bergmann, Tel-Aviv, Ben Jehuda 10. A500

Ayrtólát vesznék. Tolltisztítás. Featherindustrie, Tel-Aviv, Merkaz Volovetsky 5/14. Tel. 80413. A500

Asztal, négy székekkel, jégszekrény kintülő állapotban eladó. Denneberg, Ben Nun 48. Tel-Aviv.

Uj állapotban eladó: női kerék-pár, villanytüzhely, mosó és szárpár, ritócep, osztrák gyártmányok. - Ritócep, osztrák gyártmányok. Sikun Friedl, Ramat Jichak, Sikun Mizrahi 1. A936

SVAJTI KISEBB FRIGIDAIRE, alig használt, jótányosan eladó. Sikun Friedl, T. A., Sikun Hamelech-sztráca, T. A., 18. (reggel 9-ig vagy délután 3-5 között). A1007

Fagyfűtőszívőgép villanymotorral (nem frigidaire) és harisnyaszemelészöld eladó. Kohn Jakov, makolet, Natanja B. Geva.

Uj luxusbőrű ócsón eladó. - Allenby 97/III em. 2. bejárat, 13-as ajtó (1-4, 7:30-9.). A976

KULONFELE

Menyasszonyi ruha és fityol - párizsi modellek - kölcsönzés és készítése nozott anyagból. Legzá- litott árak. Sak. „Adin”, T. A., Nachlat Benjamin 3. A902

Kénszerkölésen nyomtatványok kitéltése. „Deita”. Tel-Aviv, Achad Haam 21. A916

Késpéznét kötésnáz Lombard „NIN” aranyra, ezüstre és brili- ánsra. T. A., Allenby 56. szám, szoba: 16. A902

Régi ingek szakszerű újjáállero- zása, férfing, pizsama és női sportbúzők méret után Zimroni Továnál, Tel-Aviv, Jozsef Hána- szki 3. A294

Tollat, pelyhet vesznék. Papanját, párnáit, ágyneműjét feffrisztjük. Weiszmann, T. A., Dizengoff-u. 118 szám. A869

Lakásköztisztetés, csomogolás, de- rakatározás és vámoslás: OREX-TRANSPOET, Jeruzsálem, Ben Je- huda 6. A10

Hajfestés 2 font, tartóshullám 2 font, mosás-berakás 500 pruta, manikűr 300 pruta. BATJA, Tel- Aviv, Dizengoff 708. A512

Kénszerkölésen nyomtatványok pontos kitéltése. Finkelstein Alfred, T. A., Jaf Bujahu, Mar- golin u. 5, 28. lakás, d. e. 8-10, d. u. 4-7. (9-alef autóbusz). A987

Egészséges magaslati levegő. - Nyaralásra felvezeké vallások, magyarul beszélő 1-2 gyerekek 6-12 éves korig. - Cim: Braun Avraham, Mesav Bet-Meir, pro- zódor Jerusálem. A980

CHROM-SAHAV aranyoz, ezüstöz, nikkellez. Malkin & Gallner, Tel- Aviv, Allenby 35. (Udvar). A 972

Telavivi festékevár, szakmában jártas vegyész keres. „Festék- grár” jellegre a kiadóba. A971

Eleserésem vadonatúj „Smith- Corona Crimps” márkájú latinbe- tét írógépet irvitbetésre. Rav Pollak, Kfar Achim. A957

TELJES SZOBA, DUPLA REKAMIE, SZALONDIVANY, fotelek magas büffek, szekrények, asz- talok, székek, stb. nagy választékban, olcsó áron. • Külön- böző „Lakol” bútorok hivata- los áron, kényelmes részlet- fizetésre.

FINGER BUTOR
TEL AVIV, Allenby 6.
(volt Kneszet-épülettel szemben)

BABAKLINIKA!
Celluloid- és mindenfajta törött baba javítását vál- lalom.

WEINGARTEN
TEL AVIV, Rotschild 60.

VARRÓNÓ,
aki szabást is meg akar tanulni, állandó állást kap

„RIDO”
kötőtárgyárban,
T. A., Nachlat Benjamin 46
1202

Perfekt
házevezetőnő!
keres kétgyermekes ház- tartást, azonnalra. Külön szoba. Bemutakozás:

SHAFIR LTD.,
Tel Aviv, Allenby 62.

Fémárgyár keres
azonnalra:

**rézműveseket,
ezüstműveseket,
szerszámlakatos**

Pal-Bell Co. Ltd.
Tel Aviv, Shalom rd. 166.

Egyszoba-konyhás lakást
(esetleg sikunt) keres hérbé

Tel-Avivban,
vagy közvetlen környékén, a
„Neografika” nyomda,
TEL-AVIV, HANEDEV 11.
Telefon: 66849.

Kénszerkölésen bejelenthető
május 2-ig.

Apóropozs-lakások május 15-ig
Beadványait elkészíti:

„DELTA”
TEL AVIV, ACHAD HAAM 21

OKTATÁS

Írít, angol, francia nyelvtanok
csoportokban és különként. Schie- smayer Lilly, T. A., Jehuda Há- evi 1. A919

Női- és gyermekruha-
szabászatot, modelliro-
zást, legújabb divatu
vonalvezetést tanuljon

ZISZOVCNSNAL,
Tel-Aviv, Lessing 14.
Gordon mellett.
4-es autóbusz. K8724

UJ KURZUS kezdődik a Vogel-
tanácsoknál. T. A., Allenby 116.
Tel. 6044. Magánórák. - Oktatás
magyarul is. A22

KERESESEK

Grünfeld v. szatmárnemethi ügy-
és porcelánkereskedő, rison-tecion
lakos, saját érdeklében keresse Feri
Rosenfeldet, T. A., Dizengoff 140

Pékségbe betársulna szakember
töklével. Natanján vagy környé-
ken. Cim: Natanja. OB. 230.

Rottenberg Sári (Adolf leányát)
Miskolcra keresik amerikai to-
kzót. Közöje címét „Zerubável”
jellegre a kiadóba. A993

Berlin-Shohubel deportáltak mun-
katáborában 94-45-ben dolgozott
bajtársak címét kéri Engel Klára,
Haifa, Javne 1. A994

Horfman Szerón Debrecentől
közöje címét fontos ügyben.
Rosmann, Fedor Klára, Haifa,
Irak 42. A995

Ujfehértórol keresem Fischer De-
zset. Góndör Feri, Tel Jichak,
Tel Aviv, POB 2167. A981

TÁRS
Egy-két önálló szakember társat
keres némi tőkével rész- és alumi-
niumiparban. „Hakenber”, Kfar
Szaba, POB. 62. A920

VIDOR közvetítő-
iroda
TEL-AVIV, Allenby 94.
Telefon: 3845

**LAKASOK
EXISZTENCIAK
ÜZLETHELYISÉGEK
ÜZLETEK
TELKEK, stb. K281**

**ELSŐ-RENDE
VARRÓNÓT
és KÉZILÁNYT**
keres azonnalra
női divatszalon.

RELLY
Tel-Aviv, Berdicsesky 12.
(Habimánál)

15 font készpénz, a többi
részletfizetés

„LEVIT” jégszekrény
modern „frigidair”-
modell, bárral.

Rabel, T.A., Rotschild 31.
Allenby sark, 2. szoba. Tel. 4976

Bécsben és Budapesten
18 éven át működött

kozmetikai szalon.
Modern arcpótlás, szem-
pillafestés, végleges sző-
r-elváltoztatás rövidhullámmal

LA BELLA
Dr. Kovács Elemárné
T. A., Jehuda Hálévi 104.

BUTOR
- új és használt -
vétel - eladás - csere.

BODNER
Jaffa, 280-es u. 18. szám
(fogház mellett)
Telefon: 80706.

Jó könyvet **DAAT**-tól
kizárólag

olvashat. - Választékunk
1000 jó könyvvel bővült.
Magyar könyvekért jó
árat fizetünk.

TEL-AVIV, Rotschild 34.

**Villamos szőrelváltoztatás
véglegesen
garanciával**

20 éves gyak.
H. HEILBRUM,
Hashoeva köz 12
T. A., Allenby 96
mögött.

Perzsaszónyegszövőde
vállal szőnyegjavítást, rojzozást,
Zsákszőnyeg, kézimunkafonál
kapható.

**Perzsaszónyegszövő-
tanfolyam.**

LASZT, T. A., Sheinkin 14

**„MOTOH” ELEKTRO-
MECHANIKAI ÜZEM**

POLLAK JOSZEF
Jaffa, 16-os utca 4. szám.
(5-ös utcából nyílik)

8½, 10, 17 HP uj svájci
motorok eladók.

Minden erőseggű motor,
dinamo terckeresése

**Konfekciósok, varrónók
figyelmébe!**
Plissirozást, dekátizálást,
öv, gomb, stb., készítését
vállalja

EXPRESS PLISSE
TEL-AVIV, ALLENBY 32.
(szuterrén) (*)

KÁRPITOSMUNKÁT
elsőrendű kivitelben készít

Friedmann Jozsef kárpitos
TEL-AVIV, Rotschild 103
(Sheinkin sark) udvarban.
Patentekamiék
raktáron és rendelésre.
K8631

PÉNZT folyósít ókszerekre és minden értékre
Lombard Tiferet Tiferet-ház.
Vezető: RAJNA DAVID, ókszerész,
a bpesti állami zálogházak v. becstűse (8-5-ig). Tel. 4976

A felsőbbíróság jóváhagyta dr. Horovitz haifai nőgyógyász egyéves itéletét

Dr. Horovitzot azonnal letartóztatták

Jeruzsálem (—). A Jeruzsálemi felsőbbíróság tegnap visszautasította a haifai törvényszéken egyévi elzárásra ítélt dr. Mose Horovitz nőgyógyász fellebbezését. Ismeretes, hogy dr. Horovitz orvost azért ítélték el, mert tiltott műtétet hajtott végre Neumann Cipora chanitai fiatal anyán, aki az operációt következtében 1961 szeptemberében meghalt.

Az ítélet ellen egyébként az ügyész is fellebbezett, mert azt enyhének tartotta, a felsőbbíróság azonban mind a két fellebbezést elutasította és dr. Horovitz ítélete jogerőssé vált. Dr. Horovitzot tegnap a haifai rendőrség letartóztatta és büntetése letöltése céljából börtönbe szállította. Az orvos eddig óvadék ellenében szabadlábon volt.

Jeruzsálemben eltemették a Haikva szerzőjének földi maradványait

Jeruzsálemben tegnap helyezték örök nyugalomra Herz Imber, a Haikva szerzőjének földi maradványait, amelyeket az Egyesült Államokból szállítottak Izraelbe. Imber, aki a század elején évekig Palesztinában élt, Amerikában halt meg és földi maradványait hosszú előkészületek után hozták haza.

Locker, a Szochnut vezetőjének elnöke, J. Sprinzak házelnök, Klausner egyetemi tanár és A. Andor voltak a bizottság tagjai. A gyászszertartás után a közönség elémelte a Haikvát, majd a gyászmenet elindult a Kneszet felé, ahol megállt és a temetőbe folytatta útját, ahol Peres Szmoleszkin sírja mellett örök nyugalomra helyezték a cionista mozgalom és a zsidó állam himnuszának költőjét.

-SPORT-

Labdarg-csapatának I. osztályú bajnokjában ismét teljes forduló játszottak holnap. A mérkőzés legfőképpen a bajnoki táblázat végén elhelyezkedő csapatok szempontjából nagyon jelentős. Különösen a Hápoel Kfar Szaba-Makkabi Rechovot találkozása fontos, mert eddig mindkét egyesület 4-4 pontot tudott csak a lejátszott öt mérkőzés alatt összeszedni és ezzel a tabella 8. és 9. helyére foglalták el. Az egymás elleni mérkőzésükön az a csapat, amelyik veszteséket hagyja el a pályát, ha nem is végleg, de mindenképpen hosszú időre — a közép- és alsóosztályok között — a közép- és alsóosztályok között és az utolsó közé kényszerül. Ugyancsak „hőshagyig” menő küzdelem fog vívni egymás ellen a Makkabi Natanja és Hápoel Rámat-Gán 10, amelyek a 10. és 11. helyen fele- sznek eddig szerzett 3. illetve 2 pontjakkal. A seregbejítő Betar Tel-Avivnak holnap mérkőzésen levés esélye van az ezéven erd- sen feljutni haifai Makkabi ellen és algha fog holnap a bajnoki táblázatban előbb kerülni. A táblázat élen pontvesztés nélkül álló Makkabi Tel-Aviv ellenfele a Hápoel Haifa; a második hely birtokosának, a Hápoel Petach-Tikvának ellenfele a Hápoel Tel-Aviv. Papírforma szerint egyik vezetőcsapat poztján sincsenek veszélyeztetve.

Az I. osztályú bajnokság mérkőzését elől a pályaválasztók Makkabi Natanja-Hápoel Rámat-Gán, Hápoel Petach-Tikva-Hápoel Tel-Aviv, Makkabi Haifa-Betar Tel-Aviv, Makkabi Haifa-Hápoel Haifa, Hápoel Balfuria-Makkabi Petach-Tikva, Makkabi Rechovot-Hápoel Kfar Szaba. A tétük ma és holnap válogató-versenyben vesznek részt, amelynek célja a török utáta válogatott elleni összejátszásti Izrael csapatát. A Makkabi és Hápoel legjobb férfi- és nőversenyzőit megjelölnék a versenyen. A versenyek sorrendje: ma, pénteken 16.30 órakor férfiak részére; 900 méteres síkfutás, gerely, rúdugrás; — nők részére: magasugrás, súlylökés; holnap, szombaton 8.30 órakor férfiaknak: kalapács, hármasugrás, 100, 400, 1500, 3000 m. síkfutás, magas- és távolugrás, súlylökés, diszkosz, nőknél: 100 méteres síkfutás, távolugrás, diszkosz. A verseny Tel-Avivban, a Makkabi sporttelepen rendezik.

A Hitachdut Oléj Hungaria közönményei:

HAIFA
KULTURELÓDÁS
Csütörtök április 30-án
A haifai HOH immár rendezé-
ressé vált kulturelódásának sze-
rozatában dr. Hermann Dezső lép
a haifai közönség elé. Az előző
dinamikus egyénisége és éles kri-
tikai meglátása rendkívül érdekes
teszik mindazt, amit „Törté-
nelmi események a Világpolitiká-
ban” címen mondani akar. Az
előadást a Jullag-utcai Bet Cha-
lucot nagyszínházban tartjuk meg
és mert pontosan fél 8 órakor kez-
dünk kérjük a közönséget, hogy
idejében megjelenni sziveskedjék.

JERUZSÁLEM:
Félművelő
a vértanúk emlékére.
A HOH folyó hó 28-án, kedden
este 8 órai kezdettel a Művész-
előadóteremben (a King David
színhoda mellett) KKL-félművelő-
tatót rendez. A nagy érdeklődésre
váró tekintettel pontos megje-
lést kérnek. A belépés díjtalan.
A HOH által indítandó kezdő
és haladó írvit tanfolyamra je-
lentkezéseket még elfogadjunk.
Ugyazintén az angol nyelv- és a
műszaki rajztanfolyamokra. Je-
lentkezni az irodában lehet. Rca.
Haneszicha Mary 11. délután 5
és 6.30 óra között.
Állást keres: irodai munkákban
járás könyvelővel írvit tudással.
Kiszolgáló üzletbe írvit és több
nyelvtudással.
Állást kaphat: perfekt női fed-
rás, vagy fodrászó.
Jelentkezni a HOH irodájában,
Reh. Haneszicha Mary 11. de-
lután 5 és 6.30 óra között.

NE DOBJA EL
régi szapját, fotejét, matra-
cát. Gyönyörűen újjalakított
szőnyeg, hivatásra használ is. —
Jó munka. — Olcsó árak.

HERCZL KARPITOS
BNE-BRAR
Rabbi Tarfon utca, Bet Reiss.

Jó könyvet szeret olvasni?
HADASH!
Szakkönyvek, szótárak?
HADASH!
Eladó könyv van?
HAEASH!
A legjobb kölesönkönyvtár
HADASH!
Tel-Aviv, Hayarkon ötvenkét

Végezetül a tanfolyamra k
Tel-Aviv (Az Uj Kelet tudósítójától). — A tanító-
szövetségének központja teg-
nap utasította azokat a tan-
ítókat, akik nyugdíjazott kol-
legáik követelesének nem-
teljesítése miatt szerdán reg-
gel sztrájkba léptek, hogy
mától kezdve a munkát új-
ból felvegyék. Így a tanítók
ma már az ország összes is-
koláiban zavartalanul fog-
ni fog.

1968 IV 24 UJ KELET 1

Amerika háborús-bűnösöknek tekinti a hadifoglyokkal kegyetlenkedő kommunistákat

Pannunjon (UP). Az összehívott bizottság tegnap reggel találkozásán a kommunista vezetők között, hogy növelni fogják a kicsérélendő amerikai hadifoglyok számát és többet fognak repatriálni, mint a beígért 605 hadifoglyot. A kommunista vezetők hazaküldik a csak nemrég fogságba esett és súlyosan sebesült hadifoglyokat is.

Már a tegnapi kicsérélés csoportban is voltak olyan ausztráliai és dél-koreai hadifoglyok, akik csak márciusban estek fogságba. Az UNO körében nagy aggodalommal állapították meg, hogy a most hazakerülő hadifoglyok állapota sokkal rosszabb, mint azoké, akik a csere első két napján érkeztek vissza.

Tegnap néhány olyan súlyos állapotban levő hadifoglyot hoztak északra Pannunjonba, hogy az UNO-főparancsnok tisztje még a gyűjtőtáborba vezető másfélórás autótutatót sem merték megkockáztatni, hanem helikopterrel szállították el a nagybeteg hadifoglyokat. Kiderült, hogy

a kommunista nem küldik vissza azokat a koreai hadifoglyokat, akiknek a lakhelye Északkorea területén fekszik.

A visszatérő koreai hadifoglyok között, hogy ezeket a társait nemrég külön táborokba vitték, ahol nyilvánvalóan erős nyomást gyakorolnak rájuk.

A tegnapi fogolycsere idején egy közeli hegyről gép-

tegyverek roppása és ágyúlövegek, valamint repülőbombák robbanása hallatszott. Az UNO-csapatok és a kínaiak között folyó helyi jellegű csata azonban nem zavarta meg a hadifoglycsereket.

Washington, (UP). — Bedell-Smith helyettes külügyminiszter tegnap egy szenátusi bizottság zárt ülésén beszámolt azokról az értesülésekről, amelyeket az UNO-főparancsnokság kapott arról, hogyan bántak a kommunista hadifoglyokkal.

A bizottság elnöke Bridges szenátor közölte a sajtóval, hogy a kegyetlenségekéről szóló hírek sajnos igazságnak bizonyultak.

Az eddigi értesülések szerint 1170 hadifogly halt meg éhség és brutális bánásmód következtében.

A hadifoglyok arról is beszámoltak, hogy amikor „halálmenetekben” az északi táborokba vitték őket, az örök útközben sok hadifoglyot meggyilkoltak.

A szenátor kijelentette, hogy az amerikai hatóságok gondosan gyűjtik a bizonyítékokat a hadifoglyokkal szemben elkövetett kegyetlenségekről.

„Ma eljön az ideje, amikor megtesszük a megfelelő lépéseket a felelősök ellen, mint hadibűnösök ellen” — mondotta Bridges — aki azt reméli, hogy ez a bejelentés el fogja rettenteni a hadifoglyok sorsáért felelős

embereket a további kegyetlenségektől.

Az UNO-főparancsnokság kimutatása szerint az UNO-csapatok a sebesülteken kívül eddig kerekelt 11 ezer embert vesztek. Ezek közül ötezer valószínűleg elcsúszott és háromezer hadifoglyban van. A további három ezer sorsa pedig ismeretlen. Amerikai körökben attól félnek, hogy a hiányzó három ezer katonát vagy meggyilkolták, vagy pedig a kegyetlen bánásmód következtében pusztultak el.

Helyreállt a csend Jeruzsálemben

(Elsődoldali cikk folytatása) a feszültség és a nyugalom helyreállt.

az óvárosban még mindig pánikhangulat uralkodik.

Az újváros magasabb pontjairól látni lehet, hogy az óváros utcái teljesen kihaltak és arab családok teherautókon menekülnek Transzjordánia belseje felé. Az arab lakosság pánikját az idezte elő, hogy a szerdai este lövöldözés során a zsidó hadsereg golyói az utcákon fútyilként és számos polgári személyt is megsebesítettek. Az arab légio megbízottja a fegyverszüneti vegyesbizottság ülésén közölte, hogy a légiónak hat katonája esett el az óváros falán, az arab részről átváltó hírek azonban arról számoltak be, hogy a polgári

A Szovjetunió még nem válaszolt Eisenhower békeajánlatára

Eisenhower újabb nyilatkozata a világpolitikai eseményekről. Bidault francia külügyminiszter válasza a Szovjetunióknak

Washington, (UP). Eisenhower elnök tegnap sajtókonferenciáján közölte, hogy a Szovjetunió még nem adott közvetlen választ az elnök békeajánlatára, amelyeket a múlt héten tett az amerikai újságírók szövetségében tartott beszédekben.

Eisenhower az újságírók kérdésére kijelentette, hogy semmit sem tud a négy nagyhatalom vezetőinek kö-

zeli találkozására tett előkészületekről.

Az amerikai elnök nem akart nyilatkozni a koreai béke kilátásairól, de megjegyezte, hogy az északkoreaiak és a kommunisták nyilvánvalóan nem bántak megfelelő módon a hadifoglyokkal. Eisenhower szívesen látná, hogy minél több hadifoglyot minél gyorsabban cseréljenek ki. Az Egyesült Államok kormánya

nagy figyelemmel kíséri az indokainai eseményeket is és főleg a vietnámi lázadók támadását Laos ellen.

Eisenhower ismételtlen hangsúlyozta, hogy Koreában nem jöhet létre igazi béke, ha ugyanakkor nem veszik számításba a többi távolkeleti problémát is.

Az elnök ezután az újságírók kérdéseire válaszolva megismételte ismert nyilatkozatát, hogy hajlandó bárkinek felutalni elémenni és békéről tárgyalni, ha ez összeegyeztethető az amerikai elnök kötelezettségeivel népevel szemben.

Páris, (AFP). — Bidault francia külügyminiszter tegnap tartott politikai beszédében válaszolt a Szovjetunió békeajánlatára. Bidault szerint a kommunista és kapitalista világ békés együttélése nem teoretikus kérdés, hanem az a mérvadó, hogy a felek hajlandók-e lemondani további terjeszkedésről.

A francia külügyminiszter ezután kijelentette, hogy Páris szívesen vendéglát mindent olyan konferenciát, amely a békét szolgálja. A külügyminiszter közölte, hogy Franciaország az osztrák béke megkötésében komoly bizonyítékot lát a Szovjetunió békés szándékainak. Bidault szükségesnek tartja a német egység és a német függetlenség helyreállítását, de ehhez Európa köztársaságának megszűntetése is szükséges. A világ béke csak akkor jöhet létre, ha megegyezést kötnek az általános lefegyverzésről az éhhez szükséges nemzetközi ellenőrzés alatt.

Mindenható beavatkozását. Ugyanakkor a Meá Seárim-ban falragaszok jelentek meg, amelyek tömeges istentisztelet megrendezésére hívják fel a többi imaházat is.

Aba Even látogatása Byroadenál

Washington (STA). Aba Even, Izrael washingtoni nagykövete látogatást tett Henry Byroadenál, az amerikai külügyminisztérium közkeleti ügyosztálya igazgatójánál, akinek felhívta a figyelmét arra, hogy az arab államok egyre gyakrabban szegik meg a fegyverszüneti egyezményeket.

Aba Even elsősorban kiemelte azt az esetet, amikor egyiptomi hadihajó támadott meg izraeli halászhajókat valamint a transzjordán határon provokált incidenseket, amelyek nagy emberáldozattal és anyagi károkkal járnak. Aba Even közölte azt is, hogy Transzjordánia nem is válaszolt arra az izraeli javaslatra, amely a már elviselhetetlen helyzet megszüntetését célozza.

22 millió dollárt eredményezett az idei narancsexport

Az idei narancsexportszezon a jövő héten fejeződik be. Az idén a narancskivitel igen szerencsésen bonyolódott le és 50 százalékkal haladja túl a múltévi mennyiséget. A szezon folyamán 5.4 millió láda narancsot szállítottak külföldre, míg 1952-ben csak 3.7 millió láda narancsot tett ki az exportált mennyiség. Az idei export 22 millió dollár devizát eredményez, ami csak 39 százalékkal több, mint a tavalyi évi összeg, mert az idén az árak alacsonyabbak voi-

tak. A 22 millió dollárból 15 millió dollár marad meg tisztán, mert a csomagolóanyagok és más kiadások 7 millió dollárt emésztettek fel.

A narancstermelők körében úgy tudják, hogy Izrael lépéseket fog tenni a Szovjetunióval a felfüggesztett narancsszállítás ügyében és 2-3 hónap múlva javasolni fogja a Szovjetunióknak, hogy kezdjenek tárgyalásokat a jövő évi szállításokra.

Felavatták Rámát-Ganban a dr. Patuucciói einevezett utcat

Tegnap délután nagyszámú közönség vett részt Rámát-Ganban a Hapudim utca névadásánál, amelyet dr. Giovanni Patuucci volt főmunkálts rendőrfőnökről, a főmunkálts mártírhalált halt keresztény megmentőjéről neveztek el.

A közönség körében nagy felkűntést keltett Patuucci 2 nagybátyja, mindketten katolikus papok, akiket a római katolikus egyház izraeli megbízottja kísért. A két lelkész a szertartás előtt látogatást tett Kricini rámat-gáni polgármesternél és bejegyezték nevüket a város vendégkönyvébe.

Az izraeli és olasz zászlókkal díszített utcában a közönség nagy tapsal fogadta a vendégeket, majd miután a tüzoltózenekar eljátszotta a zsidó és olasz himnuszot,

Kricini polgármester és a város titkára tartottak beszédet, ezután dr. Herskovic névadásánál, amelyet dr. Giovanni Patuucci volt főmunkálts rendőrfőnökről, a főmunkálts mártírhalált halt keresztény megmentőjéről neveztek el.

Ezután Giuseppe Patuucci vágtat el az utcát elzáró szalagot és a vendégeket megköszöntve azzal, hogy öklitessék el az első fákat az út szélén.

— Április 26-án zárva lesz a Jeruzsálemi alijahivatalok. A jeruzsálemi alijahivatalok április 27-ől kezdve a jeruzsálemi kerületi kormányzó irodáiba költözik át. Ezért a hivatalok április 26-án vasárnap zárva lesznek. Az iroda új címe: Generali épület, második bejárat, második emelet.

— A Makkabea szokásos heti előadásainak keretében, vasárnap, április 26-án este 7 órakor az Allenby u. 111 alatti Passage-kávéházban dr. Goldberger Márk idegyógyász, a budapesti zsidó kórház volt főorvosa, „Az idegyógyász és a fiatalok bűnözők” problémájáról tart előadást.

Izrael szerepe az UNO közgyűlésén

(Elsődoldali cikk folytatása) nista államok hozzájárultak Amerika nézetéhez, hogy a koreai kérdéssel egyelőre a helyszínen Pannunjonban kell tárgyalni, nem pedig az UNO-ban.

A változott légkör és a régi kommunista makacsságon nagynehezen keresztül a legjobban jellemezte Visinszkij szovjet fődélegátus búcsúbeszéde. A politikai bizottság záróülésén a delegátusok sorban méltatták a bizottság elnökének Charles Muniz braziliai delegátusnak kiváló munkáját, Visinszkij így szólt:

„Tudják rólam, hogy nem szeretem a hírkész ömlen-

géseket. Egyenes és nyílt beszédű ember vagyok. Nem mondom azt, hogy az elnök nem okozott nehézségeket. Voltak felhők is az UNO tavaszi ógán, de a felhők közt határozatlan felvilágítás a nap sugarai is.” A delegátusok elképzelte hallgatták Visinszkij barátságos szemlencsével elmondott szavait, mert a volt orosz külügyminiszter arról ismertette, hogy minden ülés befejezték a legélesebb szavakkal ostromozta az elnököt delegátust.

Izrael számára a közgyűlés nem állt nagy sikereit jegyében. Róviddel a megnyitás után az arab államok koncentrikus támadást tudítottak Izrael ellen a palesztinai Békeltető Bizottság működéséről szóló vita keretében. Ennek dacára Izrael nagy erőfeszítéseket tett, hogy békés megegyezésre jusson az arabokkal és a politikai bizottság nagy szószóval meggyőzte az

Aba Even nagykövet által javasolt határozatot, hogy az arab államok és Izrael kezdjenek közvetlen béketárgyalásokat. Mire azonban a kérdés a közgyűlés elé került, ismét létrejött Izrael ellen az ismert harmas koalíció: az arabok, a kommunista államok és a Vatikán által befolyásolt országok összefogtak és a békéltető javaslat nem kapta meg a szükséges kétharmad többséget.

Az arabok úgy fejezték be a közgyűlést, hogy elkezdték a legdurvább támadásokkal Izrael ellen, amelyekhez a kommunista államok még most is csatlakoztak. Dávid cseh külügyminiszter még mindig a Slansky-percionista kémeiről beszélt és Visinszkij kihozta Izrael ellen szétosztotta a reményt, hogy Ma szkva új békepolitikája már Izraelre is kiterjed. Erre úgy látszik még várni kell egy darabig.

Az Atlanti Szövetség folytatja a fegyverkezést

Páris (UP). — A francia fővárosban tegnap megnyílt az Atlanti szövetség rendkívül fontos konferenciája, amelyen a külügyminiszterek és a pénzügyminiszterek képviselik a tagállamokat.

Lord Ismay tábornok, az Atlanti szövetség főtábornoka tegnap kijelentette, hogy a Szovjetunió békeajánlata semmilyen sem változtatja meg az Atlanti szövetség stratégiai megítélését a Szovjetunió célkitűzéseiről. Az Atlanti szövetség elhatározta ugyan, hogy minden veszély nélkül csökkentheti a haderők felállítására vonatkozó programját, de egészen más okokból jutott erre a meggyőződésre. Az egyik ok az atomfegyverek fejlődése, de ezenkívül más okok is állnak fenn. A katonai parancsnokok dolga, hogy felbecsüljék a kitűzött feladatokhoz szükséges haderők nagyságát és ezt a becslést természetesen erősen befolyásolják a rendelkezésükre álló fegyverek.

Ismeretes, hogy Dulles amerikai külügyminiszter új hosszulejárta fegyverkezési tervét hozott magával, amely szerint az európai had-

seregnek nem 1954-ben kell elérnie ereje tetőpontját. E helyett a nagyszabású fegyverkezési programot 15-20 éven belül akarják megvalósítani. Az európai államok nagyrésze már régebben közölte, hogy közgazdaságuk nem bírja el az előző terv által előírt fegyverkezési iramot.

Hazaütözött az amerikai haditengerészet főkapitányja, Jehosua Goldberg kapitány, az amerikai haditengerészet főkapitányja tegnap elhagyta az országot, ahol egy hétig mint a haditengerészet vendége a függetlenségi ünnepségeken vett részt. Goldberg, aki legutóljára három évvel ezelőtt volt az országban, kijelentette az újságíróknak, hogy Izrael meglepően sokat fejlődött az elmúlt három év alatt.

HABIMAH
MUSORA:

Tel-Aviv, ápr. 25., szombat
LILJOM

lakosság körében is voltak áldozatok, ezenkívül mintegy 14-16 sebesültrel is tudnak, akik közül kilencet súlyos állapotban szállítottak kórházba.

A közkeleti angol rádió tegnap közlése szerint Siksahk ezredes, szíriai diktátor ünnepélyesen kijelentette, hogy mindig köz az arab légio segítségére sietni, de a légio parancsnoksága közölte, hogy a „helyzet nem annyira aggasztó” és nincs szükségük segítségre. Ugyanakkor támogatásáról biztosította az arab légio a bagdadi rádió.

Amman (AFP). Huszein, Transzjordánia fiatal királyja tegnap elítáogatott Jeruzsálem óvárosába, ahol az arab légio parancsnokai beszámoltak neki a helyzetéről. A király ezután meglátogatta a kórházban a szerdai lövöldözés sebesültjeit.

Az arab parancsnokok azt állították, hogy a zsidók a damaszki kapu vidékét és az ettől északra fekvő területet lötték. A zsidó oldalról állítólag kövekkel is dobálták az arabokat és egy legionárust, valamint egyenadráb arab polgárt a kövek megsebesítettek.

Abul Huda miniszterelnök tegnap távirati úton jegyzéket intézett Anglia, Amerika és Franciaország kormányaihoz, amelyben tiltakozott a jeruzsálemi incidensek miatt és követte, hogy garantálják Transzjordánia határainak biztonságát.

Az óvárosban megjelenő A-Diffa c. lap szerint Ammanban a parlament keddi esti ülésén viharos jelenetek játszódtak le. A költségvetési vita során a palesztinai arabokat képviselő 18 ellenzéki képviselő és 7 bebolyagos transzjordáni képviselő rendkívül éles támadásokat intézett a kormány ellen a költségvetés miatt, amely nagyrészt az arab légio kiadásából és angol hozzájárulásból és kölcsönökből áll. Hebron képviselője kijelentette, hogy

„Transzjordániának rendőrkormányja van, amelynek tagjai agyonbábják magukat, miközben a falusi lakosság ezrei éhség által pusztulnak el.”

Huszein király végighallgatta az egész vitát és így teljes képet nyert arról, hogy mi vár rá május 2-iki koronázása után. Abul Huda kormány három hónapig a koronázás után benyújtja lemondását. Külföldi megfigyelők szerint olyan feszült a helyzet Transzjordániában, hogy néhány parlamenti képviselő hajlandó az elnyomott és elkeseredett tömegek lézadásának élére állni.

Jeruzsálem (Az Új Kelet tudósítójától). — A ramallai rádió közlése szerint tegnap reggel 6 órakor egy izraeli területen levő céllövész megsebesített egy arab polgárt és ezzel a ramallai rádió szerint „ismételtlen megszegte” a tegnapi érvénybelépő tüzszüntetési egyezményt.

5713 Ijjar 9., péntek
1953 április 24.
Gyertyagyújtás ideje: 6.54
5713 Ijjar 10., szombat
1953 április 25.
Hetiszakasz: Acháré-Kedostim
Szombat kimenetele: 7.48

* Bördisművest női táskákhoz, jó feltételekkel, állandó munkára keres. Balog, T. A., Lord Samuel 64/II. lengyelpart.